



جنگ کفشی طلا در تبریز؛
رقیب حسین زاده
در خانه خودی!

در صفحه ۳

چهارشنبه ۳۱ تیر ماه ۱۴۰۵ سال بیستم شماره ۳۵۹۱ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

۲ گزارش

بررسی بیش از سه دهه روابط تهران و باکو

در گروه سیاسی طرح نو:

از همسایگی محتاطانه تا رقابت ژئوپلیتیک

طرح نو؛ سردبیر

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱، جمهوری آذربایجان به عنوان یکی از کشورهای تازه استقلال‌یافته در همسایگی شمال غربی ایران ظهور کرد. بعد از استقلال این جمهوری کوچک در شمالغرب ایران، تهران را باید جزو اولین دولت‌هایی دانست که استقلال این کشور را به رسمیت شناخت. از آن زمان تاکنون، روابط تهران و باکو دوره‌های متنوعی از همکاری، سردی، و گاه تنش را تجربه کرده است. در این نوشتار، به بررسی روند سیاسی، اقتصادی و فرهنگی این روابط در سه دهه گذشته می‌پردازیم و به این سؤال پاسخ می‌دهیم که آیا این روابط در مسیر تقویت است یا افول؟!

روابط سیاسی؛

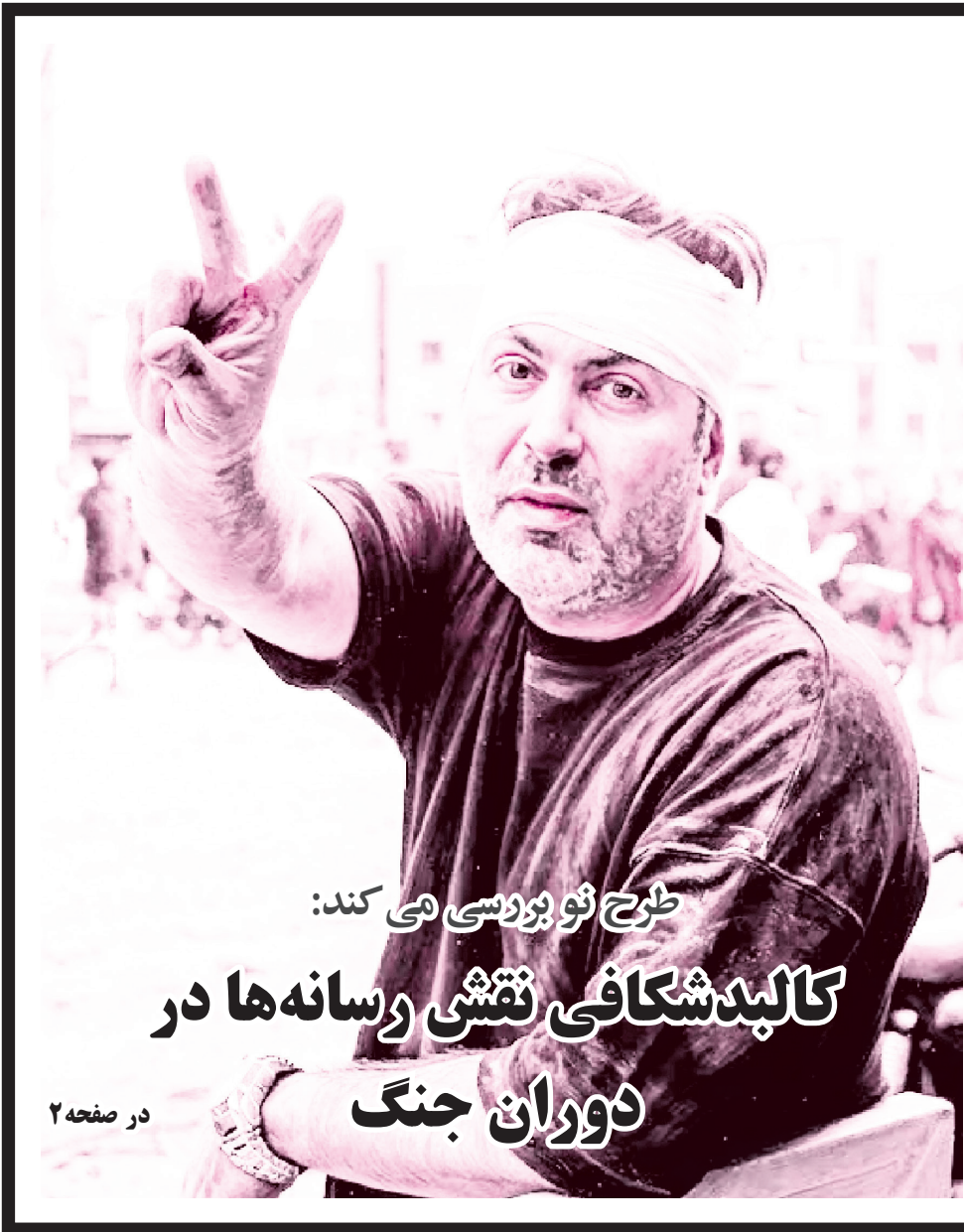
از ملاحظات امنیتی تا رقابت منطقه‌ای

در دهه ۱۹۹۰، ایران یکی از نخستین کشورهای بود که استقلال جمهوری آذربایجان را به رسمیت شناخت. همچنین تهران در طول جنگ اول قره‌باغ (۱۹۹۲-۱۹۹۴) در کنار تلاش برای میانجیگری میان باکو و ایروان، نقش مهمی در جلوگیری از شکست دولت و ارتش باکو ایفاء کرد. کمک‌های بشردوستانه تهران نیز عامل مهمی شد تا مردم مسلمان جمهوری آذربایجان در جنگ نابرابر میان ارتش دو کشور تلف نشوند.

اما به‌مرور و با تغییر رویکرد دولت‌های آذربایجان و نزدیکی به ترکیه، رژیم صهیونیستی و غرب، روابط سیاسی دو کشور وارد فضای بی‌اعتمادی شد.

در دهه‌های ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰، این بی‌اعتمادی با همکاری‌های امنیتی و نظامی باکو با اسرائیل تشدید شد. ایران نیز با توسعه....

طرح نو روزنامه کثیرالانتشار



طرح نو بررسی می کند:

کالبدشکافی نقشی رسانه‌ها در

دوران جنگ

در صفحه ۲

۲ سرمقاله

درنگی بر اخلاق توسعه‌یافتگی

طرح نو؛ سردبیر

در کالبدشکافی جوامع، آنچه بیش از سیاست‌های کلان یا ساختارهای اقتصادی تعیین‌کننده است، «فرهنگ رفتار اجتماعی» و «سقف همت» افراد است. تاریخ تمدن‌ها، تاریخ رقابت‌هاست؛ اما نه لزوماً رقابتی که در آن بالندگی خود، هدف غایی باشد. گاه در بطن جوامع، روحیه‌ای می‌روید که به جای «مسابقه در خیرات» و تلاش برای ارتقای کیفی خویشتن، «رقابت در ویرانی» را برمی‌گزیند. این آسیب، که به مثابه خوره به جان توسعه اجتماعی می‌افتد، ریشه در تنگ‌نظری دارد؛ همان‌جایی که فرد، سعادت خویش را نه در کامیابی، بلکه در ناکامی دیگری جست‌وجو می‌کند.

روایت کرده‌اند که سه بز در صحرایی، چراغی جادو یافتند. چون آن را بمالیدند، دیوی از میان دود برآمد و گفت: «هر یک را آرزویی است، بگویند تا روا کنم.» بز نخستین، فارغ از قیدوبند حیوانی، سودای.....

۱ اقتصاد

یک تحلیلگر اقتصادی مطرح کرد:

اولویت دولت در شرایط جنگی مهار انتظارات تورمی و حفظ معیشت مردم است

۸ شهری

وقتی یک شهر، تکه‌ای از خاطره‌اش را دوباره پیدا می‌کند

یک تحلیلگر اقتصادی مطرح کرد:

اولویت دولت در شرایط جنگی مهار انتظارات تورمی و حفظ معیشت مردم است



طرح نو؛ گروه اقتصاد

یک تحلیلگر اقتصادی گفت: دولت باید برنامه‌ریزی اقتصادی خود را بر مبنای تداوم بلندمدت جنگ و حتی تشدید محدودیت‌های اقتصادی انجام دهد و برای سناریوهای مختلف از جمله محدودیت‌های تجاری و لجستیکی آماده باشد.

جربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد که جنگ‌ها معمولاً با افزایش نااطمینانی، اختلال در زنجیره‌های تامین، رشد هزینه‌های تولید و تشدید انتظارات تورمی همراه هستند؛ مجموعه عواملی که اقتصاد را در مسیر رکود تورمی قرار می‌دهند. در چنین شرایطی، مهم‌ترین وظیفه دولت‌ها جلوگیری از تبدیل شوک‌های مقطعی به بحران‌های بلندمدت اقتصادی و معیشتی است. تامین مستمر کالاهای اساسی، مدیریت انتظارات عمومی، جلوگیری از هجوم تقاضا به بازارها و هدایت منابع مالی به سمت حفظ ظرفیت‌های تولیدی، از مهم‌ترین ابزارهای عبور از اقتصاد جنگی به شمار می‌رود.

کارشناسان بر این باورند که هرگونه غفلت از تامین معیشت مردم یا اتخاذ سیاست‌های نادرست اقتصادی می‌تواند فشارهای اجتماعی و اقتصادی را تشدید کرده و هزینه‌های جنگ را افزایش دهد. از این رو، برنامه‌ریزی بلندمدت، تقویت زیرساخت‌های لجستیکی و حمایت از تولید و صادرات، مهم‌ترین الزامات حفظ ثبات نسبی اقتصاد در شرایط تداوم نااطمینانی‌های ناشی از جنگ است.

حسین رضوی‌پور، تحلیلگر اقتصادی، در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با اشاره به اظهارات اخیر مسعود پزشکیان رئیس جمهوری درباره الزامات حفظ ثبات اقتصادی در شرایط جنگی اظهار داشت: نخستین اقدام دولت باید جلوگیری از تشدید تورم ناشی از شرایط جنگ باشد چراکه تجربه بسیاری از کشورها نشان می‌دهد که وقوع جنگ معمولاً با بروز رکود تورمی همراه است.

وی افزود: رکود تورمی در شرایط جنگی دو منشأ اصلی دارد؛ نخست افزایش هزینه تمام‌شده کالاها به دلیل دشواری دسترسی به منابع تولید و افزایش ارزش برخی نهاده‌های تولید و دوم، شکل‌گیری انتظارات تورمی که هم سمت عرضه و هم سمت تقاضا را به سمت افزایش قیمت‌ها سوق می‌دهد.

مانند اوراق گام و شیوه‌های تامین مالی زنجیره تولید استفاده کند تا منابع محدود بانکی بیشترین اثر را در حفظ تولید و جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌های اقتصادی داشته باشند.

این تحلیلگر اقتصادی با اشاره به فاصله میان نرخ بهره بانکی و تورم انتظاری خاطرنشان کرد: در چنین شرایطی، جلوگیری از حرکت منابع بانکی به سمت بازارهای سفته‌بازانه بسیار دشوار است و به همین دلیل نیازمند نظارت و مدیریت جدی در شبکه بانکی کشور هستیم.

معیشت مردم به هیچ عنوان نباید قربانی شرایط جنگی شود

رضوی‌پور درباره مسئله تورم در شرایط جنگی نیز اظهار داشت: وقوع تورم در زمان جنگ تا حد زیادی اجتناب‌ناپذیر است اما مهم آن است که بتوان از تشدید انتظارات تورمی و شکل‌گیری ترس عمومی نسبت به کمبود کالاها جلوگیری کرد.

وی افزود: بیم کمبود و فحطی خود می‌تواند به ایجاد کمبود منجر شود؛ زیرا اگر مردم اقدام به خرید بیش از نیاز و انبار کردن کالاها کنند، به صورت طبیعی با کمبود در بازار مواجه خواهیم شد. طی ماه‌های گذشته، با وجود افزایش قیمت‌ها، کمبود جدی در تامین کالاها مشاهده نشده و ظرفیت‌های لجستیکی کشور توانسته‌اند نیاز بازار را تا حد زیادی تامین کنند.

رضوی‌پور اظهار داشت: هرچند کالاها در بازار موجود است، اما افزایش قیمت‌ها موجب شده قدرت خرید مردم به شدت کاهش یابد و مصرف برخی اقلام خوراکی در میان خانوارها کاهش پیدا کند. یکی از مهم‌ترین نکاتی که هم مسئولان و هم مردم باید به آن توجه داشته باشند، حفظ معیشت جامعه است و نباید به هیچ عنوان معیشت مردم قربانی شرایط جنگی شود. این تحلیلگر اقتصادی افزود: اگر فشار اقتصادی به سطحی برسد که مردم توان تامین نیازهای اساسی خود را از دست بدهند، این مسئله می‌تواند آثار منفی گسترده‌ای بر تاب‌آوری اقتصادی و اجتماعی کشور بر جای بگذارد.

وی تاکید کرد: دولت باید برنامه‌ریزی اقتصادی خود

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: دولت نیز باید ابزارهای خود را برای هدایت نقدینگی به سمت تولید به‌کار گیرد تا منابع مالی و پولی در بخش‌هایی هزینه شود که با محدودیت و تنگنا مواجه هستند.

وی با اشاره به ضرورت تقویت زیرساخت‌های جایگزین در شرایط بحران گفت: به عنوان مثال، اگر کشور در حوزه تجارت دریایی با محدودیت مواجه شود، باید به سرعت ظرفیت‌های تجارت زمینی و مسیرهای جایگزین لجستیکی توسعه یابد. همچنین اگر در برخی صنایع با محدودیت تامین مواد اولیه روبه‌رو شویم، باید ظرفیت‌های جایگزین در سریع‌ترین زمان ممکن ایجاد شود.

تأمین مالی تولید با استفاده از اوراق گام

رضوی‌پور تصریح کرد: تحقق این اهداف نیازمند هدایت دقیق منابع بانکی و بودجه‌ای است. سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی باید نظارت جدی بر نحوه تخصیص منابع داشته باشند تا هرگونه هزینه‌کرد مالی در نهایت به حفظ و تقویت ظرفیت‌های تولیدی کشور منجر شود. بانک مرکزی نیز می‌تواند از ابزارهایی

را بر مبنای تداوم بلندمدت جنگ و حتی تشدید محدودیت‌های اقتصادی انجام دهد و برای سناریوهای مختلف از جمله محدودیت‌های تجاری و لجستیکی آماده باشد. بنابراین با توجه به گستردگی مرزهای زمینی کشور، ظرفیت‌های قابل توجهی برای توسعه مسیرهای جایگزین تجاری و استمرار صادرات وجود دارد که باید به صورت جدی مورد توجه قرار گیرد.

افزایش قیمت ها فقط ناشی از جنگ نیست

این کارشناس اقتصادی درباره عملکرد دولت در تامین کالاهای اساسی پاسخ داد: تلاش‌های قابل توجهی در حوزه لجستیک و تجارت صورت گرفته تا نیازهای کشور تامین شود و در این زمینه عملکرد دولت قابل تقدیر است. بخشی از این موفقیت نیز به دلیل ذخیره‌سازی کالاها در آستانه ماه مبارک رمضان و عید نوروز بود که موجب شد شوک اولیه ناشی از جنگ با کمترین آسیب سیری شود.

رضوی‌پور با اشاره به ریشه‌های تورم ماه‌های اخیر توضیح داد: بخشی از افزایش قیمت‌ها صرفاً ناشی از جنگ نیست، بلکه به رشد نقدینگی و تغییرات سیاست‌های ارزی نیز بازمی‌گردد. در ماه‌های منتهی به آغاز جنگ، رشد قابل توجهی در نقدینگی و پایه پولی مشاهده شد که بخشی از آن ناشی از اصلاح سیاست ارزی و فاصله گرفتن از نرخ‌گذاری دستوری بود.

این تحلیلگر اقتصادی خاطر نشان کرد: اکنون که کشور هزینه‌های اجتماعی، سیاسی و حتی امنیتی اصلاح برخی سیاست‌های اقتصادی را پرداخت کرده است، نباید دوباره به سمت سیاست‌های شکست‌خورده گذشته از جمله بازگشت به ارز دستوری حرکت کند. رضوی‌پور در پایان خاطرنشان کرد: بهترین شرایط ارزی زمانی محقق می‌شود که از صادرکنندگان حمایت شود تا کشور بتواند منابع ارزی مورد نیاز خود را تامین کند؛ نه آنکه سیاست‌ها به گونه‌ای تنظیم شود که واردات بر صادرات غلبه کند. ضروری است از اصلاحات انجام‌شده در حوزه سیاست ارزی و تجاری صیانت شود و اجازه داده نشود فشارهای کوتاه‌مدت اقتصادی، کشور را بار دیگر به سمت سیاست‌هایی سوق دهد که در گذشته آثار نامطلوب خود را نشان داده‌اند./ ایرنا

سر مقاله

درنگی بر اخلاقِ توسعه‌یافتگی

طرح نو؛ سردبیر

در کالبدشکافی جوامع، آنچه بیش از سیاست‌های کلان یا ساختارهای اقتصادی تعیین‌کننده است، «فرهنگ رفتار اجتماعی» و «سقف همت» افراد است. تاریخ تمدن‌ها، تاریخ رقابت‌هاست؛ اما نه لزوماً رقابتی که در آن بالندگی خود، هدفِ غایی باشد. گاه در بطنِ جوامع، روحیه‌ای می‌روید که به جای «مسابقه در خیرات» و تلاش برای ارتقای کیفی خویشتن، «رقابت در ویرانی» را برمی‌گزیند. این آسیب، که به مثابه خوره به جان توسعه اجتماعی می‌افتد، ریشه در تنگ‌نظری دارد؛ همان‌جایی که فرد، سعادت خویش را نه در کامیابی، بلکه در ناکامیِ دیگری جست‌وجو می‌کند.

روایت کرده‌اند که سه بز در صحرایی، چراغی جادو یافتند. چون آن را بمالیدند، دیوی از میان دود برآمد و گفت: «هر یک را آرزویی است، بگوئید تا روا کنم.»

بز نخستین، فارغ از قیدوبند حیوانی، سودای عالم انسانی در سر داشت و گفت که «مرا آدمی کن تا از این مرتبت برآیم و جهانی دیگر ببینم.» دیو اشارت کرد و او به هیئت انسد درآمد.

بز دوم چون این ارتقای مقام را بدید، طمع قدرت و تغییر گرفت و او نیز همان خواستِ که «مرا نیز آدمی کن.» و دیو او را نیز انسانی ساخت.

نوبت به بز سوم رسید. دیو که اشتیاقِ بزهای پیشین را دیده بود، پرسید: «تو چه خواهی؟ اگر همت کنی، تو را نیز از این حال به حالی برتر آرم.» اما بز سوم، ساعتی در آن دو نگریست که اکنون به مرتبه‌ای بالاتر دست یافته بودند. گویی اندوه ناچیزی بر دلش نشست؛ نه اندوه حقارت خود، که کینه از برتری رفیقان. پس با لحنی سرد گفت: «مرا آن خوش‌تر آید که این هر دو را به همان صورتِ نخستین، به هیئتِ بز، بازگردانی.» دیو حیرت‌زده گفت: «تو را میلِ برتر شدن نیست؟»

بز سوم پاسخ داد: «مرا خوش نیاید که دیگری چیزی داشته باشد که من ندارم.»

دیو، آهی سرد از سر درِبخ برکشید؛ چرا که قانونِ هستی، قانونِ رشد است و او اکنون با موجودی روبرو بود که قانونِ زوال را برگزیده بود. پس آن دو را باز به هیئتِ بز درآورد و گفت: «افسوس بر آن‌که راه تعالی بر او گشوده باشد و همتِ او در فرود آوردنِ بر او

طرح نو؛ گروه سیاست

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی با تشریح آخرین وضعیت واحدهای تولیدی آسیب‌دیده در جنگ رمضان، از آسیب‌دیدگی ۳۳۶ واحد صنعتی و کارگاهی در استان خبر داد و گفت: برآورد اولیه خسارت، ۳۱ همت است.

به گزارش نصر، صابر پرنیان اظهار کرد: خسارت‌های وارد شده به این واحدها از آسیب‌های جزئی تا تخریب کامل صددرصدی

متغیر بوده و بر اساس برآوردهای اولیه، مجموع خسارت‌های وارده بالغ بر ۳۱ هزار میلیارد تومان است.

وی با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای حمایت از واحدهای آسیب‌دیده افزود: تاکنون ۳۰ واحد تولیدی درخواست واگذاری زمین در شهرک‌های صنعتی را برای احداث یا انتقال محل فعالیت خود ارائه کرده‌اند و این درخواست‌ها در چارچوب ضوابط و با هدف بازگرداندن هرچه سریع‌تر این واحدها

به چرخه تولید در دست بررسی و پیگیری است.

به نقل از روابط عمومی صمت آذربایجان شرقی، در روز سه‌شنبه ۳۰ تیر، وی تأکید کرد: حفظ ظرفیت تولید، صیانت از اشتغال و تسریع در جبران خسارت واحدهای آسیب‌دیده، از اولویت‌های اصلی مجموعه صنعت، معدن و تجارت استان است و هماهنگی‌های لازم با دستگاه‌های ذی‌ربط برای تأمین حمایت‌های مورد نیاز ادامه دارد.



طرح نو بررسی می‌کند:

کالبدشکافی نقش رسانه‌ها در دوران جنگ



طرح نو؛ سردبیر

در جهان معاصر، میدان نبرد دیگر تنها به سنگرها، خاکریزها و تقابل‌های سخت نظامی محدود نمی‌شود. امروزه جبهه‌ای به مراتب حساس‌تر، عمیق‌تر و گسترده‌تر در اذهان و قلب‌ها شکل گرفته است که کنترل آن می‌تواند سرنوشت نهایی یک مناقشه را رقم بزند. رسانه‌ها به عنوان ارکان اصلی جریان‌سازی اطلاعات، در دوران بحران و جنگ، فراتر از یک ابزار ساده گزارشگری عمل می‌کنند. آن‌ها به بازیگرانی کلیدی تبدیل می‌شوند که قادرند رویکرد توده‌ها را تغییر دهند، اراده دولت‌ها را متزلزل سازند و هزینه‌های یک جنگ را به شدت بالا یا پایین ببرند. در ادامه، ابعاد گوناگون این نقش‌آفرینی پیچیده، چالش‌های پیش‌روی اهالی رسانه و کارکرد آن‌ها در نمونه‌های دفاعی و ملی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

کارکردهای بنیادین رسانه در مهندسی جنگ

رسانه‌ها در بستر مناشئات نظامی، مجموعه‌ای از وظایف چندلایه و پیوسته را به دوش می‌کشند که مستقیماً بر موازنه قدرت تأثیر می‌گذارد. از جمله این که نخستین و بدیهی‌ترین وظیفه رسانه، پوشش اخبار و تحولات جبهه‌ها است. رسانه‌ها پل ارتباطی میان میدان نبرد و جامعه به شمار می‌روند و گزارش‌های میدانی، وضعیت خطوط مقدم، تحولات دیپلماتیک و ابعاد انسانی جنگ را بازتاب می‌دهند. رسانه‌ها از طریق گزینش اخبار، چارچوب‌بندی رویدادها و ارائه تحلیل‌های جهت‌دار، افکار عمومی را در راستای اهداف

مشخصی هدایت می‌کنند. این جریان‌سازی می‌تواند سطح حمایت مردمی از تداوم جنگ را تقویت کرده، روحیه رزمندگان را بالا ببرد یا بالعکس، زمینه‌ساز فشارهای اجتماعی بر دولت‌ها برای توقف درگیری‌ها شود. باید توجه داشت که انتشار به‌موقع یا زودهنگام اطلاعات، مقامات سیاسی و فرماندهان نظامی را ناچار به واکنش می‌کند. تحلیل‌های کارشناسی رسانه‌ای گاهی می‌تواند محاسبات استراتژیک ستادهای جنگ را تغییر داده و آن‌ها را وادار به بازنگری در راهبردهای دفاعی یا تهاجمی نماید. و این که در دکترین جنگ‌های مدرن، رسانه سلاحی برای فروپاشی اراده دشمن و تحکیم روحیه خودی است. انتشار اخبار گمراه‌کننده، برجسته‌سازی قدرت نظامی یا بزرگ‌نمایی آسیب‌های دشمن در قالب عملیات روانی، ابزارهایی است که رسانه‌ها در این راستا به کار می‌گیرند.

چالش‌های خطر اصحاب رسانه در مواجهه با بحران

اما فعالیت رسانه‌ای در زمان جنگ، با مانع‌تراشی‌ها، دوگانگی‌های اخلاقی و خط قرمزهای شدیدی روبه‌رواست که کار خبرنگاران و مدیران رسانه‌ای را دشوار می‌سازد.

یکی از چالش‌های بنیادین، مرز باریک میان حق دسترسی آزاد مردم به اطلاعات و حفظ اسرار نظامی است. انتشار برخی اخبار می‌تواند موقعیت نیروهای خودی را به خطر بیندازد؛ بنابراین رسانه‌ها ناچارند میان اصول دموکراتیک آزادی بیان و ضرورت صیانت از امنیت ملی توازن ایجاد کنند.

همچنین باید در نظر داشت که دوران جنگ، بهشت شایعات، پروپاگاندا و اطلاعات نادرست است. هجوم اخبار فیک با هدف ایجاد ناامیدی و وحشت عمومی، رسانه‌های رسمی و معتبر را

در چالشی جدی برای تنویر افکار عمومی و ارائه روایت‌های مستند قرار می‌دهد.

از طرفی فشارهای سیاسی دولت‌ها، نهادهای نظامی و گروه‌های ذی‌نفع برای سوگیری رسانه‌ای هم در زمان جنگ به اوج خود می‌رسد. و در این میان چالش اصلی رسانه‌های حرفه‌ای، مقاومت در برابر این فشارها، حفظ مرز میان اطلاع‌رسانی مستند و پروپاگاندهای دولتی، و پایبندی به منشور اخلاقی روزنامه‌نگاری است.

رسانه‌ها، مقاومت ملی و صیانت از منافع کشور

در دوران دفاع از تمامیت ارضی و مقابله با تهاجمات خارجی، رسانه‌ها وظیفه‌ای فراتر از گزارشگری صرف بر عهده دارند؛ آن‌ها پیش‌رین همبستگی ملی، بازتولیدکننده روحیه پایداری و انتقال‌دهنده پیام مقاومت به نسل‌های آینده هستند.

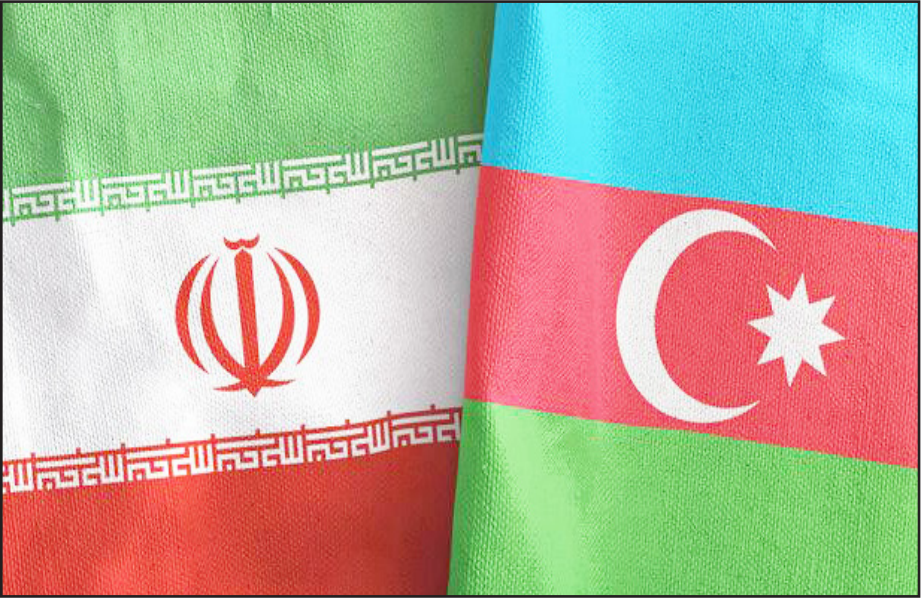
در تجربیات تاریخی دفاع از کشور در برابر توطئه‌های رژیم صهیونیستی و ایالات متحده، رسانه‌ها با پوشش حماسه‌آفرینی‌های مردم، تبیین ابعاد حق‌طلبانه دفاع و بسیج ظرفیت‌های عمومی، نقشی اساسی در خنثی‌سازی فشارهای روانی دشمن ایفا کرده‌اند. در چنین شرایطی، رسانه‌های ملی به عنوان سنگر دوم دفاع، با روایت دقیق واقعیت‌ها و تقویت هویت جمعی، مانع از تحقق اهداف جنگ روانی متخاصمان می‌شوند.

به طور کلی رسانه‌ها در بستر جنگ، به مثابه تیغ دو دمی هستند که هم می‌توانند چراغ راه حقیقت، انسجام ملی و صلح پایدار باشند و هم ابزاری مخرب برای تشدید بحران و پیمپاژ نفرت. کارآمدی و شرافت رسانه‌ای در گرو پایبندی به اصول اخلاقی، تعهد به حقیقت، حفظ استقلال حرفه‌ای و درک عمیق از مصالح ملی است. در عصر جنگ‌های ترکیبی، تسلط بر روایت‌ها و مدیریت هوشمندانه اطلاعات، کلید اصلی پیروزی در میدان‌های بزرگ است.

گزارش

بررسی بیش از سه دهه روابط تهران و باکو در گروه سیاسی طرح نو؛

از همسایگی محتاطانه تا رقابت ژئوپلیتیک



گفت‌وگو بوده‌ایم. سفرهای متقابل مقامات و برگزاری نشست‌های مرزی، نشانه‌هایی از تمایل به حفظ چارچوب دیپلماتیک هستند، اگرچه عمق بی‌اعتمادی هنوز پابرجاست.

روابط اقتصادی؛ ظرفیت بالا، بهره‌برداری پایین

ایران و جمهوری آذربایجان دارای مرزهای زمینی مشترک، فرهنگ نزدیک و امکانات ترازینتی قابل توجهی هستند، اما سطح مناسبات اقتصادی دو کشور هیچ‌گاه با ظرفیت‌های بالقوه آن همخوانی نداشته

طرح نو؛ سردبیر

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱، جمهوری آذربایجان به عنوان یکی از کشورهای تازه استقلال‌یافته در همسایگی شمال غربی ایران ظهور کرد. بعد از استقلال این جمهوری کوچک در شمال‌غرب ایران، تهران را باید جزو اولین دولت‌هایی دانست که استقلال این کشور را به رسمیت شناخت. از آن زمان تاکنون، روابط تهران و باکو دوره‌های متنوعی از همکاری، سردی، و گاه تنش را تجربه کرده است. در این نوشتار، به بررسی روند سیاسی، اقتصادی و فرهنگی این روابط در سه دهه گذشته می‌پردازیم و به این سؤال پاسخ می‌دهیم که آیا این روابط در مسیر تقویت است یا افول؟!

روابط سیاسی؛

از ملاحظات امنیتی تا رقابت منطقه‌ای

در دهه ۱۹۹۰، ایران یکی از نخستین کشورهای بود که استقلال جمهوری آذربایجان را به رسمیت شناخت. همچنین تهران در طول جنگ اول قره‌باغ (۱۹۹۲-۱۹۹۴) در کنار تلاش برای میانجیگری میان باکو و ایروان، نقش مهمی در جلوگیری از شکست دولت و ارتش باکو ایفاء کرد. کمک‌های بشردوستانه تهران نیز عامل مهمی شد تا مردم مسلمان جمهوری آذربایجان در جنگ نابرابر میان ارتش دو کشور تلف نشوند.

اما به‌مرور و با تغییر رویکرد دولت‌های آذربایجان و نزدیکی به ترکیه، رژیم صهیونیستی و غرب، روابط سیاسی دو کشور وارد فضای بی‌اعتمادی شد.

موجب شده برنامه‌های فرهنگی ایران با استقبال سرد مواجه شود. در مقابل، ایران نیز نسبت به ترویج «پان‌ترکیسم» و نزدیکی بیش از حد فرهنگی با ترکیه، نگرانی‌هایی دارد.

با این حال، در قالب نهادهای دانشگاهی، همایش‌های فرهنگی، و رسانه‌ها، تلاش‌هایی برای گسترش فهم متقابل انجام شده است؛ هرچند به نظر می‌رسد روابط فرهنگی تحت سایه سنگین سیاست قرار گرفته است.

روندی پرنوسان، اما رو به سردی؟

بررسی سه دهه‌ی گذشته نشان می‌دهد که روابط ایران و جمهوری آذربایجان همواره در حالت نوسان بوده است؛ به طوری که گاه با دوره‌هایی از همکاری در پروژه‌های اقتصادی و دیپلماسی منطقه‌ای، و گاه با تنش‌های آشکار سیاسی و امنیتی همراه شده است. در حال حاضر نیز روند کلی روابط به سوی کاهش اعتماد و افزایش فاصله است؛ به‌ویژه با توجه به نزدیکی فزاینده آذربایجان به بلوک ترکیه-اسرائیل-ناتو.

برای بازگشت به دوره‌ای از ثبات و تعامل مثبت، نیازمند بازتعریف روابط دو کشور بر اساس احترام متقابل، پرهیز از سیاست‌های مداخله‌جویانه و تمرکز بر منافع مشترک هستیم. بدون این بازنگری، مسیر روابط دو کشور همچنان با شیب ملایم اما مداوم به سوی سردی خواهد رفت؛ و این روند قطعاً به زیان هر دو کشور به خصوص مردمان آن سوی ارس خواهد بود که روز به روز با فرهنگ اصیل خود فاصله می‌گیرند!

روابط فرهنگی؛

نزدیکی زبانی و فاصله ایدئولوژیک

یکی از پویاترین اما کمتر مدیریت‌شده‌ترین جنبه‌های روابط ایران و جمهوری آذربایجان، بُعد فرهنگی است. زبان، مذهب (شیعه)، آداب و رسوم مشترک، و پیوندهای خانوادگی مرزی، بستر بالقوه‌ای برای تعامل فرهنگی مثبت بوده‌اند. با این حال، در عمل، روابط فرهنگی بیشتر تحت تأثیر رقابت‌های سیاسی و نگرانی‌های هویتی قرار گرفته است. در جمهوری آذربایجان، نگرانی از «تشیع سیاسی» و تمایل برای جداسازی هویت دینی از هویت ملی،

گزارش

گزارشی از یک شاهکار در لیگ آزادگان؛

سر مربی بومی شبستری‌ها، رهبر عملیات نجات!



هفته پایانی نیز با پیروزی خانگی، فصل را در رتبه سیزدهم جدول به پایان رساند. جایگاهی که در مقایسه با شرایط بحرانی ابتدای حضور این سرمربی، چیزی کمتر از یک شاهکار نبود. آمار نیز کاملاً به سود رستمی صحبت می‌کند. او در ۱۱ مسابقه موفق شد ۱۷ امتیاز برای کاراگستر کسب کند؛ دقیقاً به اندازه امتیازاتی که تیم پیش از حضور او در بخش قابل توجهی از فصل به دست

آورده بود. این یعنی رستمی در مدت زمانی کوتاه، عملکردی هم‌سطح کل دوره قبل از حضورش ثبت کرد.

یکی دیگر از نقاط قوت تیم او، عملکرد در بازی‌های خانگی بود. کاراگستر با رستمی در خانه شکست‌ناپذیر ماند و ورزشگاه خانگی این تیم به یکی از سخت‌ترین زمین‌ها برای رقبای حتی نساجی صدرنشین تبدیل شد. عاملی که نقش مهمی در فرار

طرح‌نو؛ گروه ورزش

سر مربی جوان و بومی کاراگستر شبستر با ابقای این تیم در لیگ دسته اول فوتبال کشور شاهکار کرد. اگر قرار باشد از یکی از بزرگ‌ترین اتفاقات فصل گذشته لیگ آزادگان نام برده شود، بدون تردید باید به کاری اشاره کرد که احد رستمی روی نیمکت کاراگستر شبستر انجام داد. سرمربی جوانی که مأموریتی تقریباً غیرممکن را به یک موفقیت بزرگ تبدیل کرد.

رستمی زمانی هدایت کاراگستر را بر عهده گرفت که این تیم در رتبه هفدهم جدول قرار داشت و بسیاری سقوط آن را قطعی می‌دانستند. فاصله امتیازی با رقیب، شرایط روحی تیم و نتایج هفته‌های گذشته باعث شده بود کمتر کسی برای ماندن کاراگستر در لیگ آزادگان شانس قائل باشد.

با این حال، نخستین جمله‌ای که رستمی پس از قبول هدایت تیم در نشست خبری خود مطرح کرد، هنوز در ذهن رسانه‌ها مانده است؛ «کاراگستر با عزت در لیگ یک می‌ماند». جمله‌ای که آن روز برای خیلی‌ها بیشتر شبیه یک شعار بود اما چند هفته بعد به واقعیت تبدیل شد.

کاراگستر با هدایت رستمی نه‌تنها یک هفته مانده به پایان لیگ بقیای خود را قطعی کرد، بلکه در

خبر

جنگ کفش طلا در تبریز؛ رقیب حسین‌زاده در خانه خودی!



طرح‌نو؛ گروه ورزش
دو آقای گل چهار فصل اخیر لیگ برتر، این فصل در تراکتور حضور دارند و احتمالاً رقابت جذابی بین آنها شکل خواهد گرفت.

با قطعی شدن حضور شهریار مغانلو در تراکتور، یکی از بزرگ‌ترین خریدهای تابستانی این باشگاه انجام شد. مهاجمی که پیش از لژیونر شدن دو فصل متوالی کفش طلای لیگ برتر را از آن خود کرد.

او در لیگ بیست‌ودوم با پیراهن سپاهان و ثبت ۱۳ گل عنوان آقای گلی را به دست آورد و یک فصل بعد هم با ۱۶ گل دوباره بهترین گلزن لیگ شد تا پس از آن راهی فوتبال امارات شود. در غیاب مغانلو، این‌بار نوبت به امیرحسین حسین‌زاده رسید تا عنوان بهترین گلزن فوتبال ایران را تصاحب کند. مهاجم تراکتور در فصل قهرمانی این تیم در لیگ بیست‌وچهارم با ۱۴ گل آقای گل شد و نقش مهمی در نخستین قهرمانی تاریخ تراکتور در لیگ برتر ایفا کرد. نکته جالب‌تر اینکه در لیگ بیست‌وپنجم که به دلیل شرایط کشور نیمه‌تمام ماند، حسین‌زاده تا زمان

توقف مسابقات با ۱۱ گل در ۲۲ مسابقه بهترین گلزن لیگ بود و در صدر جدول گلزنان قرار داشت. آماری که نشان می‌دهد او همچنان روند گلزنی خود را حفظ کرده است.

حالا این دو آقای گل نه به عنوان رقیب بلکه به عنوان هم‌تیمی کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. اتفاقی که می‌تواند یکی از جذاب‌ترین زوج‌های هجومی لیگ برتر را شکل دهد.

البته حضور همزمان دو مهاجم گلزن، رقابت درون‌تیمی را هم افزایش خواهد داد. محمد ربیعی حالا دو بازیکن در اختیار دارد که هر دو سابقه کسب عنوان آقای گلی لیگ را دارند و این موضوع می‌تواند هم قدرت هجومی تراکتور را افزایش دهد و هم انتخاب ترکیب اصلی را برای سرمربی این تیم دشوارتر کند.

تراکتور که فصل گذشته با اتکا به قدرت هجومی خود به قهرمانی رسید، حالا با اضافه شدن شهریار مغانلو و حفظ امیرحسین حسین‌زاده امیدوار است خط حمله‌ای در اختیار داشته باشد که بار دیگر مدعی اصلی فتح لیگ برتر باشد.

یادداشت

آب در کوزه و ما تشنه‌لبان می‌گردیم



طرح‌نو؛ مریم دالانی قدیم

فوتبال ایران سال‌هاست از یک درد قدیمی رنج می‌برد؛ استعدادهایی که در آکادمی‌ها رشد می‌کنند، اما پیش از آنکه فرصت درخشش در تیم اصلی را پیدا کنند، ناچار به ترک خانه می‌شوند. این حکایت، امروز درباره مهدی حقیقت نیز صدق می‌کند؛ دروازه‌بانی که روزی سنگربان تیم امیدهای تراکتور بود و اکنون با پیراهن کاراگستر، یکی از بهترین فصل‌های دوران فوتبالش را پشت سر می‌گذارد.

ثبت ۱۴ کلین‌شیت در لیگ یک اتفاقی نیست. این آمار نشان می‌دهد حقیقت از نظر فنی، تمرکز و ثبات عملکرد، در جمع برترین دروازه‌بانان لیگ قرار گرفته است. او هر هفته ثابت می‌کند که اعتماد به یک استعداد جوان می‌تواند چه نتایج ارزشمندی به همراه داشته باشد.

اما پرسش اینجاست؛ چرا چنین دروازه‌بانی هرگز فرصت واقعی برای حضور در تیم بزرگسالان تراکتور پیدا نکرد؟ چرا باشگاهی که همواره از اهمیت آکادمی و پشتوانه‌سازی سخن می‌گوید، در مقاطع مختلف ترجیح داده به سراغ جذب دروازه‌بانانی مانند ادیب زارعی و پارسا جعفری برود، اما به محصول آکادمی خود میدان ندهد؟

بدون تردید رقابت در تیمی مانند تراکتور دشوار است، اما فلسفه آکادمی زمانی معنا پیدا می‌کند که بازیکنان مستعد، حداقل فرصت اثبات توانایی‌هایشان را داشته باشند. اگر قرار باشد هر استعدادی پیش از شکوفایی از باشگاه جدا شود، سرمایه‌گذاری روی رده‌های پایه چه دستاوردی خواهد داشت؟ درخشش امروز مهدی حقیقت، بیش از آنکه یک موفقیت فردی باشد، تلنگری برای مدیران و تصمیم‌گیران فوتبال است. شاید اگر اعتماد بیشتری به نیروهای بومی و پرورش‌یافته در باشگاه وجود داشت، امروز تراکتور یکی از آینده‌دارترین دروازه‌بانان فوتبال ایران را در اختیار داشت.

شاید هنوز هم دیر نشده باشد تا باشگاه تراکتور در سیاست‌های خود بازنگری کند و بیش از گذشته به سرمایه‌های آکادمی توجه نشان دهد. زیرا تجربه بارها ثابت کرده است که گاهی بهترین سرمایه، درست کنار دست ماست؛ همان‌جاست که گفته است:

«آب در کوزه و ما تشنه‌لبان می‌گردیم.»

گزارش

«پيلاتس» در شبکه‌های اجتماعی؛ مرز باریک میان خودمراقبتی و نمایش بی‌نقص

از سوی دیگر، روان‌شناسان هشدار می‌دهند که تأکید افراطی بر دیده‌شدن، جلب توجه از طریق ظاهر و پیروی بی‌وقفه از ترندها، در صورت تداوم می‌تواند با برخی ویژگی‌های ناسالم رفتاری همپوشانی پیدا کند. هرچند تشخیص اختلالات شخصیت، تنها در صلاحیت متخصصان سلامت روان و پس از ارزیابی بالینی است، اما بازنمایی مداوم این الگوها در فضای مجازی می‌تواند انتظارات غیرواقع‌بینانه از بدن، زیبایی و سبک زندگی را تقویت کند.

در این میان، نقش الگوریتم‌ها نیز قابل تأمل است. سامانه‌های پیشنهاد محتوا، بر اساس میزان تعامل کاربران عمل می‌کنند؛ بنابراین محتوایی را بیشتر نمایش می‌دهند که بیشتر دیده، پسندیده و بازشر شده، نه الزاماً محتوایی که سالم‌تر یا واقع‌بینانه‌تر کاربردی و مفید باشد؛ چنانکه مثلاً در مورد پیلاتس هم با ابزارها و امکانات بسیار ارزان‌تر می‌توان هدف اصلی را که سلامت است تأمین کرد؛ اما در نقطه مقابل، چرخه‌ای شکل می‌گیرد که در آن نمایش یک زندگی ایده‌آل، خود به عاملی برای تولید و تکرار همان الگو تبدیل می‌شود.

شاید مهم‌ترین پرسش این باشد که اگر معیار سلامت، آرامش و حتی زنانگی، بیش از هر زمان دیگری توسط الگوریتم‌ها و تصاویر شبکه‌های اجتماعی تعریف می‌شود، آیا هنوز انتخاب‌های ما حاصل خواست و نیاز واقعی خودمان است یا آنچه انتخاب می‌کنیم، پیش از ما توسط الگوریتم‌ها انتخاب شده است؟.

را می‌توان در چهار مرحله تحلیل کرد. نخست، تکرار این تصاویر توجه مخاطب را جلب می‌کند. سپس این تصاویر به عنوان الگوی ذهنی از «زن موفق» یا «زندگی ایده‌آل» در حافظه تثبیت می‌شوند. در مرحله بعد، کاربر برای بازتولید این تصویر تلاش می‌کند؛ از انتخاب پوشش و تغذیه گرفته تا حضور در استودیوهای مشابه. در نهایت نیز پاداش‌هایی مانند لایک، بازدید و افزایش دنبال‌کننده، انگیزه ادامه این رفتار را تقویت می‌کند.

اما این بازتولید برای همه امکان‌پذیر نیست. هزینه بالای کلاس‌های پیلاتس ریفرم، تجهیزات ورزشی و محصولات جانبی، باعث می‌شود این سبک زندگی بیش از آنکه یک انتخاب همگانی باشد، به نشانه‌ای از موقعیت اقتصادی و اجتماعی تبدیل شود. در چنین شرایطی، ورزشی که با هدف بهبود کیفیت زندگی طراحی شده بود، برای بخشی از کاربران به کالایی فرهنگی و نمادی از تعلق به یک طبقه اجتماعی بدل می‌شود.

منتقدان این روند معتقدند آنچه امروز با عنوان «خودمراقبتی» تبلیغ می‌شود، گاه بیش از آنکه به سلامت جسم و روان مربوط باشد، به نمایش مداوم یک تصویر بی‌نقص از خود وابسته است. در برخی از ویدئوهای پربازدید، تولیدکنندگان محتوا سبک زندگی خود را بر پایه خرید، ورزش، نوشیدنی‌های خاص و زیبایی‌ظاهری تعریف می‌کنند؛ در حالی که تجربه روزمره بخش بزرگی از جامعه، فاصله زیادی با این تصویر آرمانی ارائه شده دارد.



میزان بالای تعامل کاربران با چنین محتواهایی، آنها را بیشتر در معرض دید قرار می‌دهند. در نتیجه، کاربران بارها و بارها با یک الگوی مشابه روبه‌رو می‌شوند؛ الگویی که به مرور، مرز میان «سلامت» و «ظاهر سالم» را کم‌رنگ می‌کند.

از منظر نظریه یادگیری اجتماعی «آلبرت بندورا»، این روند

نمایش محسوب می‌شود. ویدئوهایی از کلاس‌های مجهز، ست‌های ورزشی برند، نوشیدنی‌هایی مانند ماچا، اسموتی‌های رنگارنگ و چهره‌هایی که همیشه آرام، آراسته و بدون خستگی به نظر می‌رسند، تصویری آرمانی از زندگی را به مخاطب عرضه می‌کنند.

الگوریتم‌های هوش مصنوعی این پلتفرم‌ها نیز به دلیل

طرح‌نو؛ گروه ورزش

«پیلاتس» روزگاری روشی برای بازگرداندن توان جسمی سربازان زخمی بود؛ اما امروز در شبکه‌های اجتماعی، بیش از آن‌که با سلامت و توان‌بخشی شناخته شود، با لباس‌های ورزشی گران‌قیمت، نوشیدنی‌های خاص و تصاویری از زندگی بی‌نقص گره خورده؛ این تغییر، تنها یک دگرگونی در سبک ارائه یک ورزش نیست؛ بلکه به باور برخی پژوهشگران، نشانه‌ای از بازتعریف خودمراقبتی و ورزش در عصر الگوریتم‌های هوش مصنوعی است.

به گزارش نصر، «جوزف پیلاتس»، بوکسور و هنرمند سیرک آلمانی، در دوران اسارت خود در جنگ جهانی اول، روشی را برای تقویت عضلات و بازتوانی جسمی زندانیان طراحی کرد. او این شیوه را «کنترولوژی» (کنترل‌شناسی) نامید؛ مجموعه‌ای از حرکات کنترل‌شده که با هدف افزایش تعادل، انعطاف‌پذیری و تقویت عضلات مرکزی بدن انجام می‌شد.

این روش پس از پایان جنگ، به همراه جوزف پیلاتس و همسرش «کلارا» به آمریکا راه یافت و به تدریج میان رقصندگان حرفه‌ای، ورزشکاران و بیماران نیازمند توان‌بخشی رواج پیدا کرد. با این حال، آنچه امروز در اینستاگرام و تیک‌تاک از پیلاتس دیده می‌شود، فاصله قابل توجهی با فلسفه اولیه آن دارد.

در شبکه‌های اجتماعی، پیلاتس دیگر صرفاً یک ورزش نیست؛ بلکه بخشی از یک «زیبایی‌شناسی» (استتیک) مشخص و یک «سبک زندگی» (لایف‌استایل) قابل

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی:

بزرگداشت سلمان فارسی؛ بازخوانی «مکتب حقیقت‌جویی» است

متعالی ایرانی-اسلامی» است. او تجسم عینی پیوند خرد کهن ایران‌زمین با انوارِ وحیانی مکتب نبوی است؛ پیوندی که سلمان را از حصار نژاد و جغرافیا رهانید و او را به جایگاه رفیع «مِنّا أهل‌الّیت» سرفراز ساخت. بزرگداشت سلمان فارسی، بازخوانی «مکتب حقیقت‌جویی» است. او که با گسستن از تعصبات جاهلی، حقیقت را در ساحت ولایت جست، به ما آموخت که «هویت» در سایه‌ی «صیرت» معنا می‌یابد. سلمان، نماد پیوند ناگسستنی ملیّت ایرانی با رسالت جهانی اسلام است؛ الگویی که در آن «خرد ایرانی»

به «معرفِی علوی» گره می‌خورد و تمدنی نو را پی می‌ریزد.

امروز، در کارزار پیچیده‌ی جنگ نرم و هجמה‌های فرهنگی که هدفش گسستن رشته‌های وحدت و هویت‌زدایی از جوامع اسلامی است، «سلمان» نه یک چهره‌ی تاریخی، که یک استراتژی فرهنگی است. او در «فرهنگ مقاومت»، آموزگار پایداری در مسیر حق است. سلمان فارسی با درک درست از جایگاه اسلام ناب در برابر اسلام اشرافی و اموی، نمادِ ایستادگی در راه آرمان‌های عدالت‌خواهانه است؛ او به ما می‌آموزد

که چگونه با «عقلانیتِ انقلابی»، در برابر فتنه‌ها قد علم کنیم و بر مدار وحدت، تمدنِ نوین اسلامی را پی‌ریزی نماییم.

اینجانب ضمن گرامیداشتِ این روز، جامعه‌ی فرهیخته‌ی فرهنگی و هنری آذربایجان‌شرقی را که مهد پرورش اندیشمندان بزرگ است، فرا می‌خوانم تا با تأسی به سلوکِ حقیقت‌جویانه‌ی سلمان، در تبیین «هویتِ تمدنی ایرانی» و تقویت «جبهه‌ی مقاومت فرهنگی» بیش از پیش بکوشند. امیدوارم با بازخوانی سیره این صحابیِ بزرگ، افق‌های روشنِ «تمدنِ نوین

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب
مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی
در گرامیداشت روز سلمان فارسی : بزرگداشت سلمان فارسی، بازخوانی «مکتب حقیقت‌جویی» است.
در متن نعمت‌اله پایان آمده است:

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم
«مِنَ الْمُؤْمِنِینَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَیْهِ»
در سپهر تاریخ پرشکوه اسلام، نام‌ها به فراخور عمقِ جان و خلوص ایمانشان جاودانه‌اند؛ و در این میان، «سلمانِ پارسی» نه تنها یک نام، که مانیفستِ «هویتِ

«سلمان فارسی» در کتابخانهٔ ملی، تهران، ۱۳۸۸

«سلمان فارسی» در کتابخانهٔ ملی، تهران، ۱۳۸۸

«سلمان فارسی» در کتابخانهٔ ملی، تهران، ۱۳۸۸

«سلمان فارسی» در کتابخانهٔ ملی، تهران، ۱۳۸۸

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب – زهرا اسکندری
یک نویسنده گفت: راوی این یادداشت‌ها را تنها برای دخترش نوشته بود و قصد انتشارشان را نداشت؛ اما اکنون، پس از چهار دهه، این دفترچه به‌عنوان روایتی از گذشت سال‌ها، بلکه روایت لحظه‌هایی هستند که همان زمان روی کاغذ نشست‌اند و به همین دلیل، ارزش تاریخی و مستند ویژه‌ای دارند.
کتاب «زینب فقط بخواند» نیز از همین جنس است. این اثر که به قلم حسین شرفخانلو و بر پایه یادداشت‌های روزانه حسین حاجی‌حسینلو تدوین شده، روایت رزمنده‌ای است که از نخستین روز حضورش در جبهه، دفترچه‌ای کوچک را همواره همراه خود داشت تا هر آنچه را می‌بیند و تجربه می‌کند، ثبت کند. اما این یادداشت‌ها تنها گزارش عملیات‌ها و حوادث جنگ نیستند؛ مخاطب در صفحات کتاب با زندگی روزمره یک رزمنده، دلنگی‌های او، نگرانی برای خانواده، امید به شهادت، تلخی از دست دادن همرزمان، لحظه‌های شوخ‌طبعی در میان آتش جنگ و تجربه‌های معنوی و امدادهای غیبی روبه‌رو می‌شود.

عنوان کتاب نیز از آرزوی شخصی راوی گرفته شده است. حسین حاجی‌حسینلو سال‌ها پیش از آنکه ازدواج کند، در دفترچه‌اش نوشته بود آرزو دارد خداوند دختری به او عطا کند و نامش را «زینب» بگذارد؛ دختری که وقتی خواندن آموخت، این دفترچه را بخواند و روزهای رزمندگی پدرش را از خلال این سطرها زندگی کند. او حتی روی جلد دفترچه تأکید کرده بود که اگر روزی شهید شد، پاینده از خواندن آن خودداری کند و دفترچه را به سپاه خوی بازگرداند تا به دست خانواده‌اش برسد. همین وصیت، به کتاب هویتی متفاوت و شخصی بخشیده و آن را از یک خاطره‌نگاری معمول فراتر برده است.
انتشارات روایت فتح این اثر را پس از گذشت نزدیک به چهار دهه منتشر کرده است؛ کتابی که علاوه بر روایت روزهای جنگ، تصویری از مناسبات اجتماعی، فرهنگ، روابط انسانی و سبک زندگی دهه شصت نیز ارائه می‌دهد و به همین دلیل می‌تواند برای علاقه‌مندان تاریخ شفاهی دفاع مقدس، اثری خواندنی و قابل استناد باشد.
به مناسبت انتشار این کتاب، با حسین شرفخانلو، نویسنده و تدوین‌کننده «زینب فقط بخواند»، درباره شکل‌گیری این اثر، ویژگی‌های یادداشت‌ها و دلایل انتشار دیر هنگام آن گفت‌وگو کرده‌ایم.

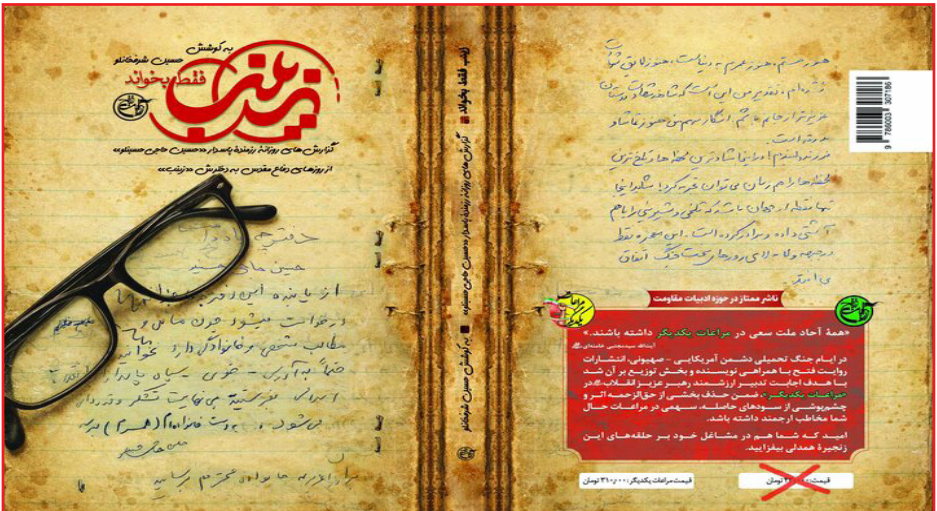
«با توجه به اینکه این یادداشت‌ها پس از حدود چهار دهه منتشر شده‌اند، آیا متن دفترچه بدون دخل و تصرف منتشر شده یا بخش‌هایی به تخیلی راوی یا گروه تدوین حذف شده است؟
یادداشت‌های منتشرشده، همان متن اصلی دفترچه هستند و تلاش شد اصالت آن‌ها به‌طور کامل حفظ شود. عبارت‌ها، جمله‌ها، توصیف‌ها، کنایه‌ها و روایت‌ها هیچ تغییری نکرده‌اند و تنها در مواردی که جمله‌ای از نظر نگارشی ناقص بود، با افزودن یک فعل یا انجام ویرایشی جزئی، متن روان‌تر شده است.
اصل روایت‌ها کاملاً دست‌نخورده باقی مانده و هیچ دخل و تصرفی در محتوای یادداشت‌ها صورت نگرفته است. همچنین متن نهایی به تأیید صاحب دفترچه نیز

رسیده است.
بخش دیگری از کار، افزودن پاورقی‌ها و توضیحات تکمیلی بود. لازم بود درباره اشخاص، مکان‌ها، عملیات‌ها و برخی اصطلاحات توضیحاتی ارائه شود؛ زیرا بسیاری از این موارد برای راوی کاملاً بدیهی بوده، اما برای نسل امروز نیازمند توضیح است.
برای نمونه، درباره عملیات خیبر، شلمچه و همچنین افرادی که در زمان نگارش یادداشت‌ها از دوستان راوی بودند و بعدها به شهادت رسیدند یا به فرماندهان شناخته‌شده تبدیل شدند، توضیحاتی در قالب پاورقی و در برخی موارد در متن کتاب اضافه شد تا مخاطب امروز بتواند روایت را با درک و شناخت بیشتری دنبال کند.

«عنوان «زینب فقط بخواند» از همان ابتدا کنجکاوی مخاطب را برمی‌انگیزد. این عنوان چگونه انتخاب شد و چه نسبتی با روح کلی کتاب دارد؟
فلسفه شکل‌گیری این یادداشت‌ها، ثبت روزنگاری‌های غیرمنظم یک رزمنده در دل جبهه است. اگر به تاریخ یادداشت‌ها نگاه کنیم، هیچ نظم زمانی مشخصی در آن‌ها دیده نمی‌شود؛ نه به‌صورت هفتگی و نه ماهانه. گاهی میان دو یادداشت چند هفته فاصله است و گاهی چند ماه. همین بی‌نظمی، یکی از ویژگی‌های ارزشمند این اثر است و نشان می‌دهد که این نوشته‌ها در متن زندگی رزمنده و در دل میدان نبرد شکل گرفته‌اند.
این دفترچه در تمام سال‌های جنگ همراه رزمنده بوده و او توانسته است در همه شرایط، از آموزش‌ها و استقرار در مقرها گرفته تا پیشروی‌ها و عقب‌نشینی‌ها، آن را حفظ کند و با خود همراه داشته باشد. هر زمان که فرصتی پیدا کرده، نشسته و بخشی از آن را نوشته است. نکته مهم این است که این یادداشت‌ها از همان ابتدا مخاطب مشخصی نداشته‌اند. نویسنده، آن‌ها را خطاب به دخترش «زینب» نوشته؛ دختری که هنوز به دنیا نیامده بود و قرار بود بعدها روشنی چشم پدرش شود.

هدف از نگارش این دفترچه آن بوده که زینب روزی آن را بخواند و پاسخ بسیاری از پرسش‌هایش را در آن پیدا کند؛ پرسش‌هایی از این دست که پدرش چه کسی بوده، از چه خانواده‌ای آمده، چگونه زندگی خود را ساخته و مهم‌تر از همه، چرا راهی جبهه شده و برای دفاع از کشور جنگیده است.

«در این کتاب با روایتی روبه‌رو هستیم که در همان لحظه وقوع حوادث نوشته شده است. این هم‌زمانی روایت با واقع، چه تفاوتی در صداقت و دقت متن ایجاد کرده است؟
همه روایت‌های این دفترچه، در همان لحظه



وقوع حوادث ثبت شده‌اند و هیچ‌گونه بازنویسی یا خاطره‌نگاری پسینی نیستند. نویسنده پس از پایان جنگ یا حتی چند هفته بعد، به وقایع بازنگشته تا آن‌ها را روایت کند؛ بلکه هر زمان در دل حادثه و در متن جبهه فرصتی پیدا کرده، نشسته و همان لحظه مشاهدات و احساساتش را نوشته است.
نکته قابل توجه این است که تمام یادداشت‌های این دفترچه در دوران حضور رزمنده در جبهه نوشته شده‌اند. در روزهایی که او به مأموریت دیگری اعزام شده، به مرخصی رفته یا به زادگاهش بازگشته، هیچ یادداشتی ثبت نشده است. با بازگشت دوباره به جبهه، نگارش نیز از سر گرفته شده است. همین ویژگی نشان می‌دهد که این نوشته‌ها محصول حضور مستقیم در متن وقایع هستند و ارزش تاریخی و مستند آن‌ها را دوچندان می‌کند.

«چرا این یادداشت‌ها نزدیک به چهار دهه منتشر نشدند؟ چه اتفاقی افتاد که امروز زمان انتشارشان را مناسب دیدید؟

این یادداشت‌ها سال‌ها به‌عنوان گنجینه‌ای شخصی نزد صاحب دفترچه نگهداری می‌شد و اساساً هیچ تصمیمی برای انتشار آن‌ها وجود نداشت. در گفت‌وگویی که با آقای حاجی‌حسینلو داشتم، این موضوع مطرح شد که این دفترچه یک سند دست‌اول، بکر و کاملاً دست‌نخورده از متن حوادث جنگ و زندگی رزمندگان لشکر عاشورا است؛ سندی که پنجره‌ای ناگشوده به بخشی از تاریخ دفاع مقدس می‌گشاید.
همین نگاه باعث شد ایشان با اهمیت تاریخی این یادداشت‌ها و رسالت انتقال خاطرات دفاع مقدس برای نسل‌های آینده توجه کنند. در نهایت نیز با لطف و اعتماد خود، این دفترچه را در اختیار من قرار دادند تا پس از بازنویسی، ویرایش و آماده‌سازی، در قالب کتاب منتشر شود.

«در این کتاب، مخاطب اصلی ابتدا «زینب» است، اما امروز هزاران نفر آن را می‌خوانند. این تغییر مخاطب، چه معنای تازه‌ای به متن داده است؟

مخاطب اصلی این دفترچه، دختری به نام «زینب» بود؛ دختری که نویسنده همه این یادداشت‌ها را با نیت پاسخ گفتن به پرسش‌های او درباره پدرش، جنگ و چرایی حضورش در جبهه نوشته بود. اما در پایان کتاب مشخص می‌شود که زینب در حادثه‌ای تلخ از دنیا رفته است. اگر زینب امروز در قید حیات بود، اکنون زنی حدوداً چهل‌ساله بود؛ شاید مادری، معلمی یا استادی که مفاهیم ارزش‌ها و تجربه‌هایی را که پدرش سال‌ها پیش برای

او نوشته بود، به نسل بعد منتقل می‌کرد. مفاهیمی که بی‌تردید باید از نسلی به نسل دیگر منتقل شوند.
انتشار این دفترچه، در واقع ادای دینی به همان زینب است؛ زینبی که امروز در میان ما نیست، اما یاد و نام او سبب شده این روایت‌های شخصی از مرز یک خاطره خانوادگی فراتر بروند و به پنجره‌ای برای شنیدن روایت‌های کمتر شنیده‌شده و دست‌اول دفاع مقدس تبدیل شوند.

«به نظر شما نسل جوان امروز با یک یادداشت روزانه که بدون قصد انتشار نوشته شده، راحت‌تر ارتباط می‌گیرد یا با خاطراتی که سال‌ها بعد بازنویسی شده‌اند؟

به نظر من، خاطراتی که سال‌ها پس از پایان جنگ بازگو و بازنویسی می‌شوند، با یادداشت‌هایی که در متن حادثه و هم‌زمان با وقوع رویدادها نوشته شده‌اند، دو گونه متفاوت از روایت هستند و هر کدام ارزش و زیبایی خاص خود را دارند.
عمده آثاری که تاکنون از دفاع مقدس منتشر شده‌اند، حاصل خاطره‌گویی رزمندگانی هستند که ۱۰، ۲۰ یا حتی ۳۰ سال پس از جنگ، وقایع را به یاد آورده و روایت کرده‌اند. طبیعی است که گذر زمان بر حافظه انسان اثر می‌گذارد؛ بخشی از خاطرات کمرنگ می‌شود، برخی جزئیات از یاد می‌رود و حتی نگاه و تحلیل راوی نسبت به یک حادثه ممکن است در طول سال‌ها تغییر یابد. اما ویژگی ممتاز این دفترچه در آن است که روایت آن، متعلق به همان لحظه‌های جنگ است. این یادداشت‌ها، بازتاب مستقیم اندیشه، احساس، نگرش و زاویه دید رزمنده در زمان وقوع حوادث هستند؛ نه برداشت و تحلیل او پس از گذشت سال‌ها.

به شوخی به صاحب دفترچه می‌گفتم اگر امروز می‌خواستید این خاطرات را بنویسید، احتمالاً نیمی از این یادداشت‌ها را دیگر نمی‌نوشتید یا دست‌کم با ملاحظات بیشتری آن‌ها را ثبت می‌کردید. همین نکته، ارزش این اثر را دوچندان می‌کند؛ زیرا نویسنده هنگام نگارش، یقین داشت که این دفترچه تنها به دست نزدیک‌ترین و محرم‌ترین فرد زندگی‌اش، یعنی دخترش زینب، خواهد رسید. به همین دلیل، بدون هیچ ملاحظه، پرده‌پوشی یا خودسانسوری، احساسات، قضاوت‌ها، نگاهش به افراد، حوادث و جریان‌های مختلف را ثبت کرده است.

حتی در ابتدای دفترچه نیز تصریح می‌کند که این نوشته‌ها کاملاً شخصی هستند و اگر به دست فرد دیگری بیفتند، آن را به دفتر سپاه پاسداران خوی تحویل بدهد. همین عبارت نشان می‌دهد که نویسنده اطمینان کامل داشته این یادداشت‌ها هرگز از دایره خانواده خارج نخواهند شد.

از همین رو، این دفترچه را می‌توان روایتی کاملاً بی‌واسطه، صریح، دست‌اول و کمتر دیده‌شده از متن جنگ دانست؛ روایتی که بدون بازسازی ذهنی و بدون تأثیر گذر زمان، فضای واقعی روزهای دفاع مقدس را پیش روی مخاطب قرار می‌دهد.

«اگر این دفترچه همان سال‌ها منتشر می‌شد، آیا تأثیر متفاوتی نسبت به امروز داشت؟

من تقریباً مطمئنم اگر در همان سال‌های جنگ به صاحب این دفترچه گفته می‌شد که روزی این یادداشت‌ها منتشر خواهد شد، شاید چنین تصویری برایش قابل درک نبود. آن زمان هنوز این فهم و درک اجتماعی که امروز درباره ضرورت ثبت و انتقال تجربه‌های تاریخی و روایت رویدادها شکل گرفته، وجود نداشت.

امروز ما به این باور رسیده‌ایم که روایت کردن، خود

بازخوانی این اثر می‌تواند فرصتی برای آشنایی کودکان و نوجوانان با بخشی از وقایع پس از عاشورا و شخصیت حضرت رقیه(س) باشد.
انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، این کتاب را در سال ۱۳۸۸، در ۳۲ صفحه، با تصویرگری ماهنی تذهیبی و برای گروه سنی بالای ۹ سال (نونهال) منتشر کرد.

حق نشر کتاب «بزرگ‌ترین دختر عالم» نیز در سال ۱۳۹۳ از سوی انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به زبان اسپانیایی به ناشری خارجی واگذار شد.
این کتاب سال گذشته نیز در پویش ملی «خمیه کتاب» که از سوی ستاد محرم و اربعین کانون پرورش فکری با همکاری سکوی اینترنتی فراکتاب برگزار شد، در بخش مسابقه کتاب‌خوانی به مخاطبان ۷ تا ۱۲ سال معرفی شد.

چهارشنبه ۳۱ تیر ماه ۱۴۰۵ – سال بیستم – شماره ۳۵۹۱



اسلامی» را با تکیه بر سرمایه‌های فرهنگی و هنری این مرز و بوم، نزدیک‌تر سازیم.

نعمت‌اله پایان

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی

فتکو

«زینب فقط بخواند» راز دفترچه‌ای که همپای رزمنده در جبهه جنگید

یک مسئولیت تاریخی است. هرکس به اندازه توان خود تلاش می‌کند وقایع مهم را ثبت و منتقل کند؛ همان‌گونه که در تشیع رهبر شهید انقلاب، افراد بسیاری با قلم، تصویر، صدا و روایت شخصی خود آن واقعه را ثبت کردند و همچنان نیز این روایت‌ها ادامه دارد. اگر این وضعیت را با گذشته مقایسه کنیم، تفاوت کاملاً آشکار است. برای مثال، با وجود عظمت تشیع حضرت امام خمینی(ره)، امروز آثار مکتوب و روایت‌های شخصی چندانی از آن مراسم در اختیار نداریم. این نشان می‌دهد که جامعه آن روز هنوز به جایگاهی نرسیده بود که ثبت تجربه‌های فردی را یک وظیفه تاریخی بداند.

به اعتقاد من، این فهم اجتماعی در سال‌های بعد به تدریج شکل گرفت؛ اینکه وقایع بزرگی مانند جنگ، تشیع شخصیت‌های اثرگذار، بحران‌هایی همچون کرونا و دیگر رویدادهای سرنوشت‌ساز، باید از زاویه نگاه شاهدان عینی نیز روایت و ثبت شوند تا برای آیندگان باقی بمانند.

همین تغییر نگاه سبب شده است که امروز، انتشار چنین دفترچه‌هایی نه صرفاً یک اقدام فرهنگی، بلکه انجام یک مسئولیت تاریخی تلقی شود. این دفترچه نزدیک به چهار دهه در سکوت باقی مانده بود. من سال‌ها از وجود آن اطلاع داشتم، اما صاحب دفترچه آمادگی انتشار آن را نداشت. خوشبختانه امروز این باور در او نیز شکل گرفته که این یادداشت‌ها تنها یک یادگار شخصی نیستند، بلکه سندی تاریخی‌اند و باید در اختیار مردم و نسل‌های آینده قرار بگیرند.

«این کتاب را باید خاطره‌نگاری دانست، تاریخ شفاهی یا نوعی «دفترچه جنگ»؟ این قالب چه تفاوتی با آثار رایج دفاع مقدس دارد؟
نمونه‌های مشابه این دفترچه در ادبیات دفاع مقدس بسیار اندک است. از جمله می‌توان به کتاب «حرمان هور»، یادداشت‌های شهید احمدرضا احدی که سال‌ها پیش توسط انتشارات سوره مهر منتشر شد، و همچنین کتاب بازنویسی دفترچه‌های شهید «بایرامعلی رزم‌یاری» اشاره کرد که در شهر سلماس به قلم معصومه سپهری از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شد. با این حال، تعداد این آثار به انگشتان یک دست هم نمی‌رسد. این دست نوشته‌ها را نیز نمی‌توان در قالب متعارف «تاریخ شفاهی» قرار داد؛ زیرا نویسنده قصد روایت کامل و پیوسته حوادث را نداشته، بلکه یادداشت‌هایی لحظه‌ای و شخصی از دل جنگ ثبت کرده است. به همین دلیل، عنوان «دفترچه جنگ» یا «یادداشت‌های جنگ» توصیف دقیق‌تری برای این گونه آثار به شمار می‌آید.

تفاوت اصلی کتاب «زینب فقط بخواند» با نمونه‌های مشابه، در افزوده‌های پژوهشی آن است. تلاش کردیم در کنار متن اصلی، اطلاعات تکمیلی درباره اشخاص، مکان‌ها، عملیات‌ها و رویدادهای تاریخی را در قالب پاورقی در اختیار مخاطب قرار دهیم تا درک بهتری از فضای آن دوران پیدا کند.

بسیاری از مفاهیم و تجربه‌های زیسته دهه شصت برای مخاطب امروز ناآشناست؛ از تلفن‌های سکه‌ای و شیوه ارتباطات گرفته تا امکانات، محدودیت‌ها و سبک زندگی آن دوره. به همین دلیل، این توضیحات به اندازه‌ای که روند مطالعه را مختل نکنند، به کتاب افزوده شده تا خواننده علاوه بر همراه شدن با روایت، بتواند تفاوت فضای اجتماعی، امکانات و زیست آن روزگار را نیز بهتر درک کند. این ویژگی، به گمان من، یکی از مهم‌ترین وجوه تمایز این اثر با نمونه‌های مشابه است.

«سلمان فارسی» در کتابخانهٔ ملی، تهران، ۱۳۸۸

۱۳۹۳ از سوی انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به زبان اسپانیایی به ناشری خارجی واگذار شد.

این کتاب سال گذشته نیز در پویش ملی «خمیه کتاب» که از سوی ستاد محرم و اربعین کانون پرورش فکری با همکاری سکوی اینترنتی فراکتاب برگزار شد، در بخش مسابقه کتاب‌خوانی به مخاطبان ۷ تا ۱۲ سال معرفی شد.

«بزرگ‌ترین دختر عالم»؛ روایتی ادبی از زندگی حضرت رقیه(س)

رنج‌های او پس از واقعه عاشورا را روایت می‌کند.

«بزرگ‌ترین دختر عالم» داستانی است از روزهای تلخ پس از عاشورا؛ روزهایی که حضرت رقیه(س)، دختر کوچک امام حسین(ع)، همراه دیگر بازماندگان



که بررسی وضعیت سلامت این خانواده‌ها از طریق تماس‌های تلفنی مستمر پیگیری می‌شود.

افزون بر این، ۳ هزار و ۵۲۰ نفر از اهالی استان از خدمات تخصصی طرح محب (حمایت‌های روانی – اجتماعی در بلایا) بهره‌مند شدند و جهت تسهیل دسترسی بی‌واسطه مردم به مدیران، ۲۱ جلسه میز خدمت در کانون‌های سلام محله سراسر استان برگزار شده است که نشان‌دهنده پویایی و کارآمدی این شبکه مردمی در بطن محلات است.

صحاف در پایان این آیین ضمن تقدیر ویژه از تلاش‌های شبانه‌روزی پرسنل و داوطلبان مرکز مثبت زندگی شهرک اندیشه تبریز گفت: حرکت جهادی فعالان این مرکز در دوران سخت بحران و جنگ رمضان، الگویی عینی از همدلی اجتماعی است. امروز به بهانه آغاز به کار رسمی این ۲۶ برنامه، بر خود وظیفه دانستیم از تمامی شرکای اجتماعی، پزشکان، روان‌شناسان و اصنافی که در قالب تفاهم‌نامه‌های همکاری یاری‌گر بهزیستی بودند، صمیمانه قدردانی کنیم.

گفتنی است در پایان این مراسم، با حضور مسئولین استانی، از مراکز و کانون‌های برتر و فعال در حوزه مشارکت‌های داوطلبانه مردمی و خدمات سلامت اجتماعی تجلیل به عمل آمد.

گزارش

گام بلند بهزیستی آذربایجان شرقی در احیای سرمایه اجتماعی؛

آغاز به کار رسمی ۲۶ برنامه محله محور سلام محله

طرح نو؛ برسام محمدی
آیین آغاز به کار رسمی ۲۶ عنوان از برنامه‌های کلیدی و استراتژیک سازمان بهزیستی در قالب کانون‌های سلام محله با رویکرد تقویت سرمایه‌های اجتماعی، افزایش همبستگی محلی و توانمندسازی جامعه‌محور با حضور مسئولان ارشد استانی امروز سه شنبه ۳۰ تیر در مرکز مثبت زندگی شهرک اندیشه تبریز برگزار شد.

فرگل صحاف، مدیرکل بهزیستی آذربایجان شرقی در این آیین، با تشریح ابعاد این طرح ملی و محله‌محور دولت چهاردهم، از ثبت‌نام بیش از ۱۰ هزار داوطلب در سامانه سلام محله و پوشش وسیع خدمات حمایتی، روان‌شناختی و توان‌بخشی در ۲۱ شهرستان استان خبر داد و بر نقش بی‌بدیل مشارکت‌های مردمی در ارتقای تاب‌آوری اجتماعی به‌ویژه در دوران‌های بحرانی تأکید کرد.

صحاف با اشاره به فلسفه شکل‌گیری پوشش سلام محله اظهار داشت: رویکرد محله‌محوری در دولت چهاردهم، صرفاً یک شعار نیست؛ بلکه بستری علمی و عملیاتی برای توانمندسازی اجتماعی، تقویت انسجام محلی و احیای نقش مساجد، مدارس و مراکز مثبت زندگی به عنوان کانون‌های تاب‌آوری و مراقبت اجتماعی است. هدف ما در بهزیستی استان، افزایش ظرفیت ملی برای بهینه‌سازی کمیت و کیفیت خدمات به جامعه هدف با تکیه بر یاری‌گران داوطلب و مشارکت‌های معنادر خود مردم محلات است.

وی با تأکید بر جریان‌سازی رسانه‌ای برای هدایت افکار عمومی به سمت سلامت اجتماعی افزود: سامانه سلام محله طراحی شده است تا ترویج‌کننده فرهنگ داوطلبی محله‌محور باشد. ما معتقدیم مشکلات هر محله باید با مشارکت اهالی همان محله، شناسایی، اولویت‌بندی و حل‌وفصل شود.

مدیرکل بهزیستی آذربایجان‌شرقی در ادامه به تشریح گام‌های عملیاتی این طرح بزرگ پرداخت و گفت: برای اجرای دقیق این پوشش، شوراهای اجرایی در سطح استان و کارگروه‌های شهرستانی تشکیل شده است. تعامل با ادارات کل آموزش و پرورش و کار و رفاه اجتماعی، استفاده از ظرفیت مدارس جهت ارائه خدمات سلامت روان و شناسایی محلات کم‌برخوردار از اولویت‌های ما بود. داوطلبان پس از ثبت‌نام در سامانه، بر اساس دانش، مهارت، تخصص و میزان زمان همکاری دسته‌بندی شده و آموزش‌های لازم را دریافت می‌کنند.

صحاف با اشاره به اهمیت توزیع متوازن خدمات و تعاملات محلی تصریح کرد: برگزاری نشست‌های محلی، دریافت ایده‌های مردمی، توزیع بروشورهای پیشگیرانه و ثبت دقیق مستندات، بخشی از تلاش کانون‌های ۱۶۷ گانه ما در سطح استان است که با همکاری پایگاه‌های بسیج، مساجد و مراکز مثبت زندگی به ثمر نشسته است.

کارنامه درخشان کانون‌های سلام محله در آیینه آمار/ از خدمات‌رسانی به ۲۷ هزار روستایی تا جذب ارتش ۱۰ هزار نفری داوطلبان



نه‌تنها مسئولیت بین‌المللی عاملان آن را افزایش می‌دهد، بلکه زمینه را برای طرح دعای حقوقی و مطالبه پاسخگویی در مراجع صالح بین‌المللی و داخلی فراهم می‌کند.

این پیگیری اما با توجه به مجموع قوانین حاکم بر جهان است که در آن رسیدگی به چنین دعای را به دلایل متنوعی با ناکامی‌های بسیاری مواجه و خود به یکی از مهم‌ترین دلایل بی‌اثر بودن چنین قوانینی تبدیل می‌شوند چرا که در عالم عمل، کیفر متناسب با جرم، علیه کشور متخاصم تعریف نشده و این بی‌کیفرمانی، تکرار جرم را تشدید می‌کند. به منظور بررسی حقوقی اقدامات و ادعاهای آمریکا در خلال جنگ‌های اخیر علیه ایران با «داوود آقایی» استاد حقوق بین‌الملل دانشگاه تهران به گفت‌وگو پرداختیم.

کشورهای میزبان پایگاه‌های آمریکا مسئولیت حقوقی دارند/ کمک به حمله نظامی، کشور ثالث را در زمره طرف‌های متخاصم قرار می‌دهد

استاد دانشگاه تهران در پاسخ به اینکه حقوق و قواعد بین‌الملل درباره حملات به زیرساخت‌های غیرنظامی و اینکه آیا این اقدامات نقض حقوق بشر و نقض قواعد جنگی محسوب می‌شوند یا خیر؟ گفت: در نظام حقوق بین‌الملل، به‌ویژه در حقوق جنگ، کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو ۱۹۴۹ و الحاقیه‌های سال ۱۹۷۷ مبین این امر هستند که در جریان جنگ، دولت‌های درگیر و طرف‌های متخاصمه الزاماً باید قواعد و مقررات جنگی را رعایت کنند. از این منظر، حمله به غیرنظامیان و مراکز غیرنظامی، که زیرساخت‌ها نیز در زمره آن‌ها به شمار می‌آیند، ممنوع است و طرف‌های متخاصمه از حمله به این مراکز منع شده‌اند.

آقایی افزود: دشمن در جریان جنگ ممکن است برای خود چنین توجیهی کند که راه‌های مواصلاتی، پل‌ها، دکل‌های مخابراتی و سایر زیرساخت‌هایی که هدف قرار می‌دهد، برای اهداف جنگی و به‌عنوان مسیرهای مواصلاتی یا ابزار پیشبرد عملیات نظامی مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ اما علی‌القاعده این توجیه، غیرقانونی و مغایر با قواعد حقوق جنگ است؛ قواعدی که در کنوانسیون‌های ژنو ۱۹۴۹ به‌صراحت بر

استاد حقوق بین‌الملل مطرح کرد؛

وقتی پایگاه‌های آمریکا، کشورهای میزبان را شریک جرم می‌کنند

وجود دارد، می‌توان اسناد و مدارک را جمع‌آوری، مستندسازی و برای ارائه به مراجع قضایی بین‌المللی، از جمله دیوان کیفری بین‌المللی یا هر مرجع بین‌المللی دیگری که مورد توافق طرفین باشد، آماده کرد. این امکان از نظر حقوقی پیش‌بینی شده است اما همان‌گونه که عرض کردم، در عرصه میدانی و در تجربه تاریخی نظام بین‌الملل، متأسفانه قدرت‌های بزرگ، به‌ویژه آمریکا، به‌عنوان قدرت هژمون، بر نهادهای سازوکارهای تحت نفوذ خود اعمال نفوذ می‌کنند و از این ابزارها برای پیشبرد اهدافشان بهره می‌برند.

آقایی با اشاره به اینکه حتی اگر اقدامات آن‌ها مغایر حقوق بین‌الملل باشد، با کمک متحدان و رژیم‌های خودساخته، تلاش می‌کنند رفتار خود را توجیه کنند و مانع از تحقق عدالت و احقاق حق شوند؛ توضیح داد: با این حال، از منظر تاریخی و حقوقی، لازم است مسئولان و مقامات کشور اسناد و مدارک را گردآوری و مستندسازی کنند. اقدامات قانونی لازم را انجام دهند، مراجع صالح قضایی را شناسایی کرده و پرونده‌ها را به آن مراجع ارائه دهند اما در عین حال، چشم‌انداز روشنی نمی‌بینم که بتوان در شرایط فعلی از آمریکا یا کشورهای منطقه غرامت یا خسارت دریافت کرد.

وی با بیان اینکه این حق طبیعی ماست و حقوق بین‌الملل نیز این حق و این اجازه را به ما می‌دهد؛ زیرا مورد تجاوز قرار گرفته‌ایم، گفت: معمولاً دولت‌های متجاوز، یعنی دولت‌هایی که از طریق یا به کمک نیروهای نظامی خود قلمرو سرزمینی دولت دیگری را مورد حمله و هجوم نظامی قرار دهند، مسئول شناخته می‌شوند؛ چرا که اصل منع توسل به زور و اصل عدم تجاوز را نقض کرده‌اند و از این منظر، مقصر محسوب می‌شوند.

آقایی تصریح کرد: بنابراین، از منظر حقوق بین‌الملل ما محق هستیم؛ اما واقعیت این است که در سیاست بین‌الملل، چون قدرت بر حقوق بین‌الملل غلبه دارد، چشم‌انداز روشنی برای دریافت غرامت و خسارات واردشده به کشورمان نمی‌بینم و چنین امری در شرایط فعلی قابل پیش‌بینی نیست.

حمله به زیرساخت‌های غیرنظامی نقض آشکار کنوانسیون‌های ژنو است/ ضرورت مستندسازی تجاوز آمریکا

حمله به مدرسه میناب نمونه‌ای آشکار از جنایت جنگی است

این استاد دانشگاه در پاسخ به این پرسش که حمله به زیرساخت‌ها، به نزدیکی بیمارستان‌ها و حتی در مواردی به خود بیمارستان‌ها، عنوان حقوقی مشخصی در نظام بین‌الملل دارد و آیا می‌توان این اقدامات را جنایت جنگی دانست؟ گفت: بله. ما یک چارچوب قانونی داریم. در کنوانسیون‌های ژنو ۱۹۴۹، مصادیق نقض حقوق جنگ و ارتکاب جنایات جنگی به‌صراحت برشمرده و بیان شده است. بنابراین، اگر هر یک از طرف‌های متخاصمه آن اصول، قواعد و هنجارها را نقض کنند، از جمله به غیرنظامیان حمله کنند، همان‌گونه که در مدرسه «شجره طیبه» در میناب مرتکب جنایت بزرگ جنگی شدند و ۱۶۸ نفر از دانش‌آموزان بی‌گناه ما را به خاک و خون کشیدند، این یک جنایت جنگی آشکار است.

وی با اشاره به اینکه در عرصه بین‌المللی، آمریکایی‌ها از پذیرش این جرم بزرگ و سایر موارد مشابه ابا دارند؛ گفت: حمله به دیگر مراکز غیرنظامی و زیرساخت‌ها نیز همگی در زمره جنایات جنگی محسوب می‌شوند و آشکارا هر دولتی که این مراکز و حوزه‌ها را مورد حمله قرار دهد، مرتکب جنایت جنگی شده است و این اقدامات از نظر حقوقی قابل پیگیری هستند./ایرنا

آن‌ها تأکید شده است.

این حقوق‌دان بین‌الملل همچین در پاسخ به این پرسش که حملاتی که در حال حاضر علیه ایران انجام می‌شود، از پایگاه‌های نظامی مستقر در کشورهای ثالث نیز صورت می‌گیرد. آیا این کشورها از منظر حقوق بین‌الملل در این زمینه مسئولیتی دارند؟ به‌طور مشخص، آیا قاعده‌ای در این زمینه وجود دارد؟ گفت: در چارچوب نظام حقوق بین‌الملل و حقوق جنگ، نه‌تنها دولت‌های طرف متخاصمه، بلکه دولت‌هایی که اصل بی‌طرفی را در جنگ نقض کنند نیز ممکن است مشمول آثار حقوقی این وضعیت شوند. اگر دولتی، در جهت کمک به دولت متخاصم، قلمرو سرزمینی، پایگاه‌های نظامی یا امکانات لجستیکی خود را در اختیار آن قرار دهد، یا به هر نحو موجب تقویت توان نظامی دولت متخاصم و فراهم شدن شرایط حمله به دولت دیگر شود، به نوعی خود نیز در زمره طرف‌های متخاصمه قرار می‌گیرد و می‌تواند هدف مشروع حمله از سوی طرف مقابل تلقی شود.

آقایی با اشاره به اینکه در جنگ اخیر، طرف اصلی متخاصمه با ایران آمریکاست؛ توضیح داد: آمریکا اما در هوا یا فضا پایگاه نظامی ندارد تا از آنجا به ایران حمله کند. یا از ناوهای خود استفاده می‌کند، یا از پایگاه‌های نظامی که از پیش در کشورهایی مانند کویت، بحرین، امارات و اردن مستقر کرده است. بنابراین، این مراکز و این قلمروها، هنگامی که برای مقاصد نظامی از سوی طرف متخاصم مورد استفاده قرار می‌گیرند، می‌توانند اهداف مشروع حمله از سوی ایران محسوب شوند.

ایران محق به مطالبه غرامت است اما موازنه قدرت مانع اجرای عدالت می‌شود

استاد دانشگاه تهران درباره مسیر ایران برای ثبت و مستندسازی اقداماتی که علیه کشور انجام می‌شود و اینکه آیا در نهایت ایران می‌تواند بابت این خسارت‌ها مطالبه غرامت داشته باشد، گفت: ما باید میان واقعیت‌های میدانی و قواعد و هنجارهای حقوق بین‌الملل که بر روی کاغذ وجود دارند، تفکیک قائل شویم. از منظر نظری و تئوریک، معیارهای قانونی

شوق چشمگیر جوانان ارومیه‌ای برای خرید کتاب‌های توصیه شده رهبر شهید

طرح نو؛ گروه گزارش

شوق شناخت اندیشه‌های رهبر شهید این روزها چهره‌ای متفاوت به ارومیه بخشیده است، به گونه‌ای که شهروندان، به‌ویژه جوانان و دانشجویان، با استقبال گسترده از کتاب‌های مورد مطالعه و توصیه‌شده از سوی ایشان، کتاب‌فروشی‌ها و نمایشگاه‌های کوچک و بزرگ کتاب را به یکی از پرفروش‌ترین نقاط شهر تبدیل کرده‌اند و جلوه‌ای تازه از دلدادگی فرهنگی را به نمایش گذاشته‌اند.

کافی است سری به کتاب‌فروشی‌های ارومیه یا کتاب‌فروشان سیار در خیابان‌های اصلی شهر بزنید تا با صحنه‌ای متفاوت روبه‌رو شوید. مراجعه‌کنندگان، به‌ویژه جوانان و دانشجویان، بیش از هر چیز سراغ کتاب‌هایی را می‌گیرند که رهبر شهید در سال‌های گذشته از مطالعه آنها سخن گفته یا مطالعه‌شان را به مخاطبان توصیه کرده بودند.

در میان قفسه‌های کتاب و بساط‌های ساده کنار خیابان، گفت‌وگوها بیش از آنکه درباره تازه‌ترین رمان‌های منتشرشده باشد، حول نام کتاب‌هایی می‌چرخد که این روزها به واسطه آشنایی بیشتر مردم با ابعاد فرهنگی شخصیت رهبر شهید، دوباره مورد توجه قرار گرفته‌اند.

یکی از کتاب‌فروشان سیار خیابان امام(ره) ارومیه که سال‌هاست در این حرفه فعالیت می‌کند، می‌گوید در روزهای اخیر درخواست برای برخی کتاب‌ها به شکل محسوسی افزایش یافته است.

او در گفت‌وگو با خبرنگار ما می‌گوید: مشتری‌ها بیشتر سراغ کتاب‌هایی مانند نگاهی به تاریخ جهان و چشم‌هایش را می‌گیرند. پیش از این هم این آثار مخاطبان خود را داشتند اما حالا تعداد کسانی که برای خرید آن‌ها مراجعه می‌کنند چند برابر شده است. وی اضافه می‌کند که بسیاری از مراجعه‌کنندگان پس از شنیدن نام کتاب‌های مورد علاقه رهبر شهید، تلاش می‌کنند نسخه‌ای از آنها را تهیه کنند و حتی اگر کتاب موجود نباشد، سفارش خرید ثبت می‌کنند تا در نخستین فرصت آن را دریافت کنند.

مشاهدات خبرنگار ما از دیگر کتاب‌فروشی‌های شهر نیز حکایت از شرایط مشابهی دارد. یکی از فروشندگان کتاب در مرکز شهر می‌گوید که مراجعه‌کنندگان بارها درباره کتاب‌های مشخصی سؤال می‌کنند و بسیاری از آنان حاضرند برای تهیه این آثار چند روز منتظر بمانند. این کتاب‌فروش می‌گوید: تقریباً هر روز چندین نفر برای خرید این کتاب‌ها مراجعه می‌کنند. بیشترشان جوان هستند و می‌گویند دوست دارند بدانند رهبر شهید چه کتاب‌هایی مطالعه می‌کرده و چه آثاری را برای مطالعه مفید می‌دانسته است.

به گفته فعالان بازار کتاب، این استقبال تنها به کتاب‌فروشی‌های ثابت محدود نشده و کتاب‌فروشان سیار نیز با افزایش تقاضا برای این آثار روبه‌رو شده‌اند. این موضوع باعث شده در کنار رونق نسبی بازار کتاب، حال و هوایی متفاوت به فضای فرهنگی شهر بخشیده شود.

برخی کتاب‌فروشان معتقدند این استقبال، فرصتی برای آشتی دوباره بخشی از نسل جوان با کتاب و مطالعه ایجاد کرده است؛ نسلی که اکنون علاوه بر

شناخت ابعاد سیاسی و اجتماعی رهبر شهید، علاقه‌مند است با سلیقه مطالعاتی، نگاه فرهنگی و آثار مورد توجه ایشان نیز بیشتر آشنا شود.

چرا جوانان به دنبال کتاب‌های رهبر شهید هستند؟

در میان مراجعه‌کنندگان به کتاب‌فروشی‌ها، دانشجویان و جوانان بیش از دیگران به چشم می‌خورند که با شنیدن نام کتاب‌های مورد مطالعه و توصیه‌شده رهبر شهید، تلاش می‌کنند از دریچه آثار مکتوب با ابعاد فکری، فرهنگی و ادبی ایشان بیشتر آشنا شوند. یکی از دانشجویان ارومیه‌ای که برای خرید رمان «چشم‌هایش» اثر بزرگ علوی به یکی از کتاب‌فروشی‌های شهر مراجعه کرده بود، در گفت‌وگو با خبرنگار ما گفت: این کتاب پس از آنکه رهبر شهید در یکی از بازدیدهای خود از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به مطالعه آن اشاره کردند، بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفت و همین موضوع انگیزه مرا برای خواندن آن بیشتر کرد.

وی افزود: وقتی شخصیتی با جایگاه علمی، فرهنگی و سیاسی رهبر شهید از کتابی نام می‌برد یا آن را اثری ارزشمند می‌داند، طبیعی است که علاقه‌مندان بخواهند با مطالعه همان آثار، بخشی از نگاه و اندیشه او را بهتر بشناسند.

این دانشجو با بیان اینکه «چشم‌هایش» تنها یک رمان نیست، ادامه داد: این اثر، روایتگر بخشی از تاریخ معاصر ایران است و مطالعه آن می‌تواند در کنار جذابیت‌های ادبی، مخاطب را با تحولات اجتماعی و سیاسی کشور نیز آشنا کند.

یکی دیگر از شهروندان ارومیه‌ای که برای تهیه کتاب‌های معرفی‌شده به کتاب‌فروشی مراجعه کرده بود، گفت: آشنایی با فهرست مطالعات رهبر شهید، نگاه بسیاری از جوانان را نسبت به شخصیت علمی و فرهنگی ایشان تغییر داده است.

این استاد دانشگاه که خود را «اسدی» معرفی کرد، در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا اظهار کرد: پس از شهادت رهبر شهید، جامعه بیش از گذشته با ابعاد مختلف شخصیت ایشان آشنا شده است.



وی یادآوری کرد: بسیاری تصور می‌کردند فعالیت‌های ایشان تنها به حوزه سیاست و مدیریت کشور محدود می‌شود، در حالی که بررسی آثار، سخنان و توصیه‌های ایشان نشان می‌دهد مطالعه، ادبیات، تاریخ، فلسفه، شعر و هنر بخش مهمی از زندگی فکری ایشان را تشکیل می‌داد.

وی افزود: وقتی نسل جوان می‌بیند شخصیتی که سال‌ها مسئولیت‌های مهمی برعهده داشته، همزمان با رمان‌های ایرانی و خارجی، آثار تاریخی، فلسفی و ادبی نیز مانوس بوده و درباره آنها اظهار نظر تخصصی کرده است، طبیعی است که برای شناخت این آثار و مطالعه آنها انگیزه بیشتری پیدا کند.

اسدی ادامه داد: این استقبال صرفاً به معنای خرید چند کتاب نیست، بلکه نشانه‌ای از علاقه نسل جوان به شناخت عمیق‌تر شخصیت فرهنگی رهبر شهید است، شخصیتی که علاوه بر فعالیت‌های سیاسی و مدیریتی، با شعر، ادبیات، تاریخ، هنر و اندیشه نیز پیوندی عمیق داشت.

به گفته وی، رونق دوباره برخی کتاب‌های قدیمی در کتاب‌فروشی‌ها می‌تواند فرصت ارزشمندی برای تقویت فرهنگ مطالعه در جامعه باشد؛ زیرا بسیاری از این آثار از جمله کتاب‌های شاخص تاریخ، ادبیات و اندیشه هستند که مطالعه آنها برای هر علاقه‌مند به کتاب سودمند خواهد بود.

از تاریخ و فلسفه تا رمان و شعر؛ گستره‌ای متنوع از کتاب‌های مورد توجه رهبر شهید

بررسی آثار مورد مطالعه و توصیه‌شده رهبر شهید نشان می‌دهد دامنه مطالعات ایشان تنها به منابع دینی محدود نبوده و حوزه‌های متنوعی از تاریخ، فلسفه، ادبیات، شعر، رمان و دفاع مقدس را در بر می‌گرفته است. این موضوع باعث شده که امروز کنج‌گاو بسیاری از جوانان برای شناخت این آثار برانگیخته شود.

در میان منابع دینی، رهبر شهید همواره بر انس با قرآن کریم، نهج‌البلاغه و صحیفه سجادیه تأکید داشتند و این سه اثر را از مهمترین منابع معرفی برای عموم مردم، به‌ویژه نسل جوان و دانشگاهی می‌دانستند.

در حوزه تاریخ نیز کتاب سه‌جلدی «نگاهی به تاریخ جهان» نوشته «جواهر لعل نهرو» از جمله آثاری است که بارها مورد توجه ایشان قرار گرفته است. این اثر که نویسنده آن را در دوران زندان برای دخترش نگاشته، روایتی تحلیلی از تاریخ تمدن‌ها و تحولات جهان ارائه می‌دهد و به اعتقاد رهبر شهید، مطالعه بخش‌هایی از آن می‌تواند درک مخاطب از استعمار و مناسبات قدرت در جهان را افزایش دهد.

کتاب «صلحی که همه صلح‌ها را بر باد داد» نیز از دیگر آثار توصیه‌شده است که با روایت فروپاشی امپراتوری عثمانی، شکل‌گیری خاورمیانه معاصر و پیامدهای مداخلات قدرت‌های بزرگ را بررسی می‌کند و از منابع مهم برای شناخت تحولات سیاسی منطقه به شمار می‌رود.

در میان کتاب‌های شخصیت‌محور نیز اثر «مهاتمانا گاندی» نوشته رومن رولان جایگاه ویژه‌ای دارد. نویسنده در این کتاب اندیشه‌ها و شیوه مبارزه رهبر استقلال هند را از نگاه یک اندیشمند اروپایی تحلیل کرده و ابعاد اخلاقی و سیاسی شخصیت گاندی را به تصویر کشیده است.

علاقه رهبر شهید به ادبیات داستانی نیز در سخنان و خاطرات ایشان بارها بازتاب یافته است. رمان «چشم‌هایش» اثر بزرگ علوی از جمله کتاب‌هایی است که نام آن در میان آثار مورد مطالعه ایشان دیده می‌شود. این رمان با تلفیق داستان، تاریخ و سیاست از ماندگارترین آثار ادبیات معاصر ایران به شمار می‌آید و این روزها یکی از پرتقاضاترین کتاب‌ها در کتاب‌فروشی‌های ارومیه است.

مطالعات رهبر شهید تنها به آثار نویسندگان ایرانی محدود نبود. ایشان در مقاطع مختلف، مطالعه رمان‌های برجسته جهان از جمله «بینوایان»، «ریشه‌ها»، «جان شیفته»، «خوشه‌های خشم» و «سرگذشت استعمار» را نیز توصیه کرده‌اند که هر یک از زاویه‌ای متفاوت به مسائل اجتماعی، تاریخی و انسانی می‌پردازند.

شعر فارسی نیز بخش مهمی از دایره مطالعات رهبر شهید را تشکیل می‌داد. ایشان بارها از جایگاه فردوسی، حافظ، سعدی، مولوی، پروین اعتصامی و اخوان ثالث سخن گفته و آثار این شاعران را از گنجینه‌های ارزشمند زبان و ادبیات فارسی معرفی کرده‌اند. افزون بر این، خود نیز با تخلص «امین» شعر می‌سرودند و در محافل ادبی دیدگاه‌های تخصصی خود را درباره شعر و ادبیات بیان می‌کردند.

در حوزه دفاع مقدس نیز دو کتاب «سلام بر ابراهیم» و «خاک‌های نرم کوشک» از جمله آثاری هستند که رهبر شهید مطالعه آنها را توصیه کرده‌اند. این دو کتاب روایتگر زندگی و سیره شهیدان ابراهیم هادی و عبدالحسین برونسی هستند و در سال‌های اخیر از آثار پرفروش ادبیات دفاع مقدس به شمار می‌روند.

فعالان حوزه کتاب معتقدند افزایش استقبال از این آثار تنها به دلیل معرفی آنها از سوی رهبر شهید نیست، بلکه تنوع موضوعی و ارزش محتوایی این کتاب‌ها نیز سبب شده است مخاطبان، به‌ویژه نسل جوان، آنها را فرصتی برای گسترش دانش و آشنایی با تاریخ، ادبیات و اندیشه بدانند. / ایرنا

خبر

آمادگی ۵۰۰ دستگاه اتوبوس آذربایجان غربی برای جابجایی زائران اربعین

طرح نو؛ گروه خبر

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای آذربایجان غربی از آمادگی نزدیک به ۵۰۰ دستگاه اتوبوس استان برای جابجایی زائران اربعین حسینی خبر داد.

ارسالان شکاری در گفتگو با خبرنگار ما در خصوص تمهیدات در مرزهای استان برای تردد زائران حسینی اظهار کرد: در مجموع ۴۹۵ دستگاه ناوگان حمل و نقل عمومی با همکاری بیش از یک هزار راننده برای جابه‌جایی زائران در مسیرهای تعیین شده آماده ارائه خدمات هستند.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای آذربایجان غربی تأکید کرد: با برنامه‌ریزی انجام‌شده و استقرار تیم‌های نظارتی، تلاش می‌شود جابه‌جایی زائران اربعین حسینی با حداکثر ایمنی، نظم و کیفیت خدمات انجام شود و از زائران نیز درخواست می‌شود بلیت سفر خود را صرفاً از مراکز و سامانه‌های مجاز تهیه کنند.

شکاری ادامه داد: تمامی شرکت‌های حمل و نقل موظف به رعایت نرخ‌های مصوب بوده و نظارت مستمر بر نحوه ارائه خدمات به زائران انجام خواهد شد.

وی اظهار کرد: با هدف ایجاد نظم در جابه‌جایی زائران و ارائه خدمات مطلوب، نرخ کرایه ناوگان عمومی بر اساس ظرفیت اتوبوس و مسیر سفر تعیین شده است.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای آذربایجان غربی افزود: نرخ جابه‌جایی زائران از اردبیل به پایانه مرزی ترمچین برای اتوبوس‌های ۲۵ تا ۲۷ نفره یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان، ۳۰ تا ۳۲ نفره یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و ۴۰ تا ۴۴ نفره ۹۰۰ هزار تومان تعیین شده است.

شکاری ادامه داد: نرخ جابه‌جایی زائران از ارومیه به پایانه مرزی مهران برای اتوبوس‌های ۲۵ تا ۲۷ نفره ۲ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان، ۳۰ تا ۳۲ نفره یک میلیون و ۹۵۰ هزار تومان و ۴۰ تا ۴۴ نفره یک میلیون و ۴۵۰ هزار تومان خواهد بود.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای آذربایجان غربی با اشاره به نرخ مسیر ارومیه-ترمچین گفت: کرایه اتوبوس‌های ۲۵ تا ۲۷ نفره ۳۵۰ هزار تومان، ۳۰ تا ۳۲ نفره ۲۷۵ هزار تومان و ۴۰ تا ۴۴ نفره ۲۰۰ هزار تومان تعیین شده است.

وی همچنین اظهار کرد: نرخ جابه‌جایی زائران از زنجان به پایانه مرزی ترمچین برای اتوبوس‌های ۲۵ تا ۲۷ نفره یک میلیون و ۳۵۰ هزار تومان، ۳۰ تا ۳۲ نفره یک میلیون و ۵۰ هزار تومان و ۴۰ تا ۴۴ نفره ۸۰۰ هزار تومان است.

مدیرکل حج و زیارت استان خبر داد:

ثبت‌نام بیش از ۱۳ هزار نفر از آذربایجان غربی برای حضور در پیاده‌روی اربعین



زائر از اقشار مختلف جامعه در این آیین معنوی حضور می‌یابند.

این مراسم در روزهای منتهی به ۲۰ صفر، مصادف با اربعین حسینی، با هدف زیارت حرم حضرت امام حسین (ع) در کربلا برگزار می‌شود. بخش عمده زائران که از کشورهای مختلف، به‌ویژه ایران راهی عراق می‌شوند، مسیر حدود ۸۰ کیلومتری میان نجف و کربلا را به صورت پیاده طی می‌کنند.

پیاده‌روی اربعین در سال‌های اخیر با حضور میلیون‌ها زائر، به یکی از بزرگ‌ترین گردهمایی‌های مذهبی سالانه جهان تبدیل شده است. برآوردهای مختلف، شمار شرکت‌کنندگان در این مراسم را بین ۱۲ تا بیش از ۲۰ میلیون نفر اعلام کرده‌اند.

طرح نو؛ گروه خبر

مدیرکل حج و زیارت آذربایجان غربی از ثبت‌نام ۱۳ هزار و ۵۶۶ نفر از مردم این استان برای حضور در مراسم پیاده‌روی اربعین خبر داد و گفت: ۹ هزار و ۴۸ نفر از ثبت‌نام‌کنندگان مرد و چهار هزار و ۸۰۹ نفر زن هستند.

شاهین مطیع‌حق‌شناس افزود: ۵۷ درصد زائران ثبت‌نام‌شده در سامانه سماح را مردان و ۴۳ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. وی افزود: از مجموع ثبت‌نام‌کنندگان، یک‌هزار و ۵۹۷ نفر مرز ترمچین را به عنوان مسیر خروج خود برای شرکت در راهپیمایی اربعین انتخاب کرده‌اند.

مدیرکل حج و زیارت آذربایجان غربی ادامه داد: ثبت‌نام زائران اربعین از ۹ تیرماه آغاز شده و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به سامانه سماح به نشانی samah.haj.ir نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند.

وی با اشاره به اینکه پس از تکمیل مراحل ثبت‌نام، کد رهگیری برای هر متقاضی صادر می‌شود، گفت: زمان اعزام زائران اربعین از سوم تا سیزدهم مردادماه تعیین شده است.

حق‌شناس با بیان اینکه زائران برای تهیه ارز مورد نیاز سفر می‌توانند به شعب ارزی بانک‌ها و صرافی‌های مجاز استان مراجعه کنند، افزود: سهمیه ارز اختصاص‌یافته به هر زائر واجد شرایط ۲۰۰ هزار دینار عراق است که به افراد بالای پنج سال

۸ استاد دانشگاه ارومیه در جمع یک درصد دانشمندان پراستاد جهان



طرح نو؛ گروه خبر

رییس دانشگاه ارومیه با اشاره به تداوم رشد علمی اساتید این دانشگاه گفت: طبق اعلام پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، هشت نفر از اعضای هیات علمی دانشکده های مختلف این دانشگاه در جمع یک درصد دانشمندان پراستاد این حوزه قرار گرفتند. محمود رضازاد افزود: از این تعداد، سه نفر از دانشکده فنی مهندسی، دو نفر از دانشکده دامپزشکی و یک نفر از هرکدام از دانشکده‌های کشاورزی، منابع طبیعی و پژوهشکده آرتیمیا و آبی‌پروزی معرفی شده‌اند.

وی اضافه کرد: در این فهرست دکتر عطا چیت ساز، دکتر صمد جعفرمدار و دکتر

شهرام خلیل آریا از دانشکده فنی و مهندسی، دکتر حسین تاجیک و دکتر مهران مرادی از دانشکده دامپزشکی توانستند به جمع یک درصد دانشمندان پراستاد جهان اسلام راه یابند.

رییس دانشگاه ارومیه ادامه داد: همچنین دکتر هادی الماسی از دانشکده کشاورزی، دکتر حامد غفاری فارسانی از

دانشکده منابع طبیعی و دکتر مهدی نیکو از پژوهشکده آرتیمیا و آبی‌پروزی حائز شرایط حضور در این جمع شده‌اند.

سالانه ده‌ها پژوهشگر و استاد دانشگاه از دانشگاه های سراسر کشور در قالب یک درصد دانشمندان پراستاد جهان اسلام معرفی می‌شوند.

